Zdravi grad Poreč - Parenzo

Città sana Poreč - Parenzo

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU

2018.

Izvješće za 2018. GODINU:

CENTAR ZA PRUŽANJE USLUGA U ZAJEDNICI ZDRAVI GRAD POREČ-PARENZO

1. NAZIV NOSITELJA PROGRAMA/PROJEKTA

CENTAR ZA PRUŽANJE USLUGA U ZAJEDNICI ZDRAVI GRAD POREČ-PARENZO (dalje: Centar)

Kontakt podaci

Adresa	M. GIOSEFFI 4, P.P. 118, 52440 POREČ
Telefon	052-452-335
Fax	052-428-077
Mobitel	091-452-3350
e-mail	savjetovaliste@zdravi-grad-porec.hr
Matični broj; OIB	Fond „Zdravi grad“ Poreč , OIB 97658897937 Centar za pružanje usluga u zajednici Zdravi grad Poreč-Parenzo, OIB 53358718358
LEGENDA	HMZG - HRVATSKA MREŽA ZDRAVIH GRADOVA ZG – ZDRAVI GRAD POERČ-PARENZO SZO - SVJETSKA ZDRAVSTVENA ORGANIZACIJA ERF - EDUKACIJSKO REHABILITACIJSKI FAKULTET ZAGREB IDZ - ISTARSKI DOMOVI ZDRAVLJA ZZJZ IŽ - ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO ISTARSKE ŽUPANIJE ZHMIŽ – ZAVOD HITNE MEDICINE ISTARSKE ŽUPANIJE HZJZ – HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO ODO - OPĆINSKO DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO OS-PS / OPĆINSKI SUDOVI I PREKRŠAJNI SUDOVI IŽ - ISTARSKA ŽUPANIJA GDCK – GRADSKO DRUŠTVO CRVENOG KRIŽA POREČ CGI – CENTAR ZA GRAĐANSKE INICIJATIVE DIP - DRUŠTVO INVALIDA POREČ DND – DRUŠTVO NAŠA DJECA POREČ DPI - DRUŠTVO PSIHOLOGA ISTRE CSS – CENTAR ZA SOCIJALNU SKRB POREČ

Naziv programa/projekta

Projektni ured „Zdravog grada“ Poreč-Parenzo

Osoba zadužena za zastupanje programa/projekta (odgovorna osoba nositelja)

Nataša Basanić Čuš, psihologinja-psihoterapeutkinja ECP,
Radno mjesto: ravnateljica ustanove i voditeljica psihološkog savjetovališta te programa ustanove
Koordinatorica projekta Zdravi grad Poreč i Nacionalna koordinatorica HMZG

Osnovna djelatnost

Grad Poreč je još 1993. osnivanjem Fonda „Zdravi grad“ Poreč slijedio i poštovao upute Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) o potrebi operacionalizacije i operativne organizacije lokalnog projekta Zdravi grad usmjerenog unapređenju zdravlja u zajednici rukovodeći se idejama SZO „misli globalno, djeluj lokalno“ i „zdravlje

za sve za 21. stoljeće“. Svjetski projekt Zdravi grad usmjeren je *cjelovitom pristupu zdravlju* , ukazujući na povezanost i međuovisnost fizičke, psihičke, socijalne, duhovne i okolišne dimenzije zdravlja .
Vizionarstvo nekolicine porečkih stručnjaka uvjetovalo je da je Poreč među prva tri hrvatska grada koji su pristupili ovom svjetskom pokretu za zdravlje i Hrvatskoj mreži zdravih gradova (HMZG). A gotovo od osnivanja Poreč je najuspješniji hrvatski zdravi grad. Projekt Zdravi grad u svakom gradu u kojem suštinski i operativno djeluje sukladno smjernicama SZO rezultira mjerljivim ishodima:
-mijenja svijest i senzibilitet zajednice u smjeru skrbi za zdravlje stanovnika što se može dokazivati razvojem projekta Zdravi grad kroz godine te dokumentiranjem lokalnih nad standarda za zdravlje,
-podiže razinu spremnosti zajednice, prvenstveno ključnih ljudi zajednice (političara) za lokalnu skrb o zdravlju te tako unapređuje društvene determinante zdravlja (smanjivanje nejednakosti) i ugrađuje zdravlje u sve lokalne i razvojne politike i sveobuhvatnu razvojnu viziju,
-podiže razinu zdravstvene pismenosti stanovnika i osobnu odgovornost za zdravlje .

Projekt Zdravi grad okupljajući stručnjake, političare i građane mijenja i unapređuje lokalne politike zdravlja te gradi nad standarde za zdravlje i veću kvalitetu života u zajednici. Projekt Zdravi grad mijenja sliku grada, čini ga boljim, pravednijim i humanijim mjestom za život. Gradeći socijalnu koheziju zajednice zdravi grad podiže razinu sigurnosti za sve stanovnike, osigurava napredak zajednice, imigracije, pronatalitetnu politiku, zaštitu ranjivih skupina i istinski je fokusiran na dobrobit za sve svoje stanovnike pružajući im veću zaštitu od državnih sustava.
Poreč nakon 25 godina razvoja projekta Zdravi grad Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) s ponosom ističe svoj status GRADA ZDRAVLJA . Upravo status *grada zdravlja* Poreč najviše razlikuje od svih drugih hrvatskih gradova. Poreč je zahvaljujući projektu Zdravi grad postao zajednica koja sva svoja djelovanja usmjerava brizi za zdravlje i veću kvalitetu života, koja u centar pažnje stavlja svoje stanovnike i njihove potrebe, koja razvija usluge, servise, zaštitne programe koji unapređuju psihičko, fizičko i okolišno zdravlje, a sve to kao vlastite nad standarde u brizi za sve stanovnike. Stručnjaci, predstavnici vlasti i građani, okupljeni oko projekta Zdravi grad, u Poreču godinama kreiraju viziju garda kao sigurnog, ugodnog i zdravog mjesta za život svojih stanovnika i njegovih posjetitelja. Porečki projekt zdravi grad infiltrirao se u sve pore grada zagovarajući osobnu i društvenu odgovornost za zdravlje te fokusirajući brigu za ljude i ranjive skupine kao najveće dostignuće razvoja grada.
Zdravi gard vjerojatno je jedini projekt u gardu kojeg su svih ovih godina bez zadrške podržavali i podržavaju svi stanovnici Poreča, svi sazivi gradskih vlasti i stručnjaci u zajednici vjerujući da baš ovaj projekt u gard unosi duh zajedništva, partnerstva, suradnje, povezivanja, istinske skrbi za sve ljude, a uvijek u istom zajedničkom cilju – veća kvaliteta života i unapređenje zdravlja za sve Porečane.
Razvijao se na idejama vodiljama SZO „misli globalno, djeluj lokalno“ i „zdravlje za sve za 21. stoljeće“.
Danas, 25 godina kasnije, vidljivo je da je Poreč razvijajući svoj projekt Zdravi grad iskoristio obećavajuće mogućnosti ovog svjetskog projekta. Procjene i mjerenja postignuća iz oblasti socijalnog razvoja Poreča, socijalne uključenosti i podrške, razina skrbi za ranjive skupine stanovnika, planiranje za zdravlje u svim segmentima razvoja grada Poreča , stvaranje uvjeta za zdrave životne izbore (šetnice, biciklističke staze, zelene zone, fitness na otvorenom), promocija zdravih životnih navika i izbora bilježe iznimne pozitivne pomake u stvaranju uvjeta za zdravlje svih stanovnika grada. Razvijajući projekt Zdravi grad Poreč čitavim putem težilo se stvaranju optimalnih uvjeta za život stanovnika, „gradu po mjeri čovjeka“, izjednačavanju mogućnosti za zdravlje ranjivih grupa stanovnika, umrežavanju svih sektora zajednice u brizi za zdravlje. Projekt Zdravi grad u Poreču je povezao ljudski resurs zajednice u svim aspektima. Sve navedeno istovremeno je jačalo i jača socijalni kapital zajednice u brizi za svakog čovjeka. Razumijevajući i njegujući projekt Zdravi grad, Poreč je postao drugačiji grad, socijalno osjetljiv grad. U Poreču je ideja i svijest o društvenoj odgovornosti za zdravlje 25 godina u kontinuitetu temeljne ideja voditelja za stvaranje socijalno osjetljive zajednice koja odgovara na potrebe svojih stanovnika te kreira brojne lokalne nad standarde zaštite zdravlja kao osnovu promišljanja gospodarskog razvoja zajednice. Jer, u konačnici svaku zajednicu mogu graditi samo zdravi ljudi. U razvijenim, modernim zajednicama, kao što je Poreč, postoji svijest da je ulaganje u ljude imperativ ulaganja u gospodarski razvoj!
Zdravi grad Poreč danas ima obilježja malog „*živućeg eksperimentalnog grada-laboratorija*“ u kojemu je uspješno testirano kako se akademske spoznaje iz oblasti javnog zdravstva i drugih društveno humanističkih znanosti te ideja „zdravlje za sve“ mogu uspješno implementirati u život, rad i djelovanje jedne zajednice kao zaštitni čimbenici zdravlja. U Poreču je testirano kako socijalni kapital zajednice, život i djelovanje u gradu koji zagovaraju podršku svakom stanovniku, spremnost zajednice za prioritetna ulaganja u zaštitu zdravalja vlastitih stanovnika utječe na način života i razvoj grada u cijelosti.

U Poreču zahvaljujući projektu Zdravi grad već godinama postoji društvena svijest, osjetljivost i odgovornost za stvaranje lokalnih uvjeta za zdravlje. Isto tako, postoji kontinuirani konsenzus stručnjaka, predstavnika gradskih vlasti i stanovnika Poreča u prioritetnim područjima djelovanja i planiranja za zdravlje. Poreč je zato izgradio iznimnu razinu lokalnih nad standarda u vidu gradskih programa podrške, usluga i servisa u zajednici te nad

standarde uređenja prostora koji daleko premašuju državne standarde u stvaranju uvjeta za zdravlje svim stanovnicima. Poreč je već godinama, a i danas grad sa pozitivnim prirodnim prirastom, uređeno mjesto za život u kojemu kvaliteta života, usluga i lokalne podrške svim skupinama stanovnika uvelike premašuje državne standarde. Upravo zato, danas s ponosom tvrdimo da stanovnici Poreča imaju definitivno bolje uvjete za zdrave životne izbore, zdrav život i zdravlje od mnogih drugih stanovnika u gradovima RH te u odnosu na zaštitu koju nude državni sustavi. Projekt Zdravi grad u Poreču je uplivao u sve resore grada, baš onako kako ga zagovara SZO. Zaštitni programi Poreča u brizi za zdravlje, koordinirani od lokalnog projektnog ureda Zdravi grad, pokrivaju široku lepezu aktivnosti, usluga, projekata, programa koji daju Porečanima veće mogućnosti za zdrav život i zdravlje. Ti su lokalni programi usmjereni:
-promociji zdravlja i zdravih životnih izbora (promocija zdrave prehrane, kretanja, zaštiti mentalnog zdravlja, organizacije slobodnog vremena),
-realizaciji lokalno osmišljenih preventivnih programa te podršci preventivnim programima u sustavima (edukacije iz oblasti očuvanja zdravlja, podizanje razine zdravstvene pismenosti i osobne odgovornosti za zdravlje, razumijevanje važnosti preventivnih pregleda, uvođenje preventivnih pregleda na teret Grada, generacijski lokalni preventivni programi u školama usmjereni socio-emocionalnom učenju, unapređenju komunikacijskih vještina i nenasilnom rješavanju sukoba te prevenciji ovisnosti u odnosu na djecu i mlade);
-kreiranju snažnog lokalnog socijalnog programa za izjednačavanje mogućnosti i zaštitu zdravlja (gradsko psihološko savjetovalište za djecu, mlade i obitelj, sufinanciranje privatnih i gradskih vrtića za obuhvat sve djece predškolskim odgojem, financiranje produženih boravaka u svim školama, vlastiti gradski Dom za starije te vaninstitucionalni programi za zdravo aktivno starenje, lokalni gradski programi za prihvat i liječenje ovisnika o alkoholu i drogama, vaninstitucionalni zaštitni programi za osobe s invaliditetom, gradski socijalni program sa čitavim nizom socijalnih pomoći ranjivim skupinama – plaćanje dopunskog zdravstvenog osiguranja svim umirovljenicima Poreča, sufinanciranje stanovanja socijalno ugroženima, pomoći jedno roditeljskim obiteljima, opremanje djece iz socijalno ugroženih obitelji za školu, financiranje toplih obroka te brojni drugi);
-stvaranju okolišnih uvjeta za zdrav život i zdravlje (šetnice, zelene zone, staze zdravlje, biciklističke staze, plaže, parkovi, dječja igrališta, univerzalni dizajn prostora i prilagodbe za ranjive skupine -plaža, šetnica, zgrada), programi za zdrav suživot ljudi i životinja u zajednici, kontrola širenja biljnih alergenih invazivnih vrsta i dr.

Od 1. travnja 2017. godine prvobitna neprofitna organizacija koju je Grad Poreč-Parenzo godinama razvijao, naziva Fond Zdravi grad Poreč, promijenila je slijedom zakonskih propisa RH svoj pravni ustroj. Fond Zdravi grad Poreč tako je postao neprofitna ustanova socijalne skrbi naziva Centar za pružanje usluga u zajednici Zdravi grad Poreč-Parenzo koja rabi i talijanski naziv – Centro per la fornitura di servizi alla comunità Citta sana Poreč-Parenzo. Ustanova je u navedenom statusu tijekom 2018. nastavila svoj rad sa statusom proračunskog korisnika te uspješno poslovala prema pozitivnim propisima o ustanovama i specifičnostima djelatnosti koju obnaša.

Aktivnosti, projekti i programi za zdravlje Grada Poreča i ove ustanove usklađuju se s Planom za zdravlje Istarske županije te s nacionalnim strategijama i smjernicama iz oblasti socijalne zaštite i zaštite zdravlja u RH , slijede smjernice i upute SZO te smjernice Europske socijalne povelje. U hrvatskoj se lokalni projekti zdravih gradova realiziraju i razvijaju pod nadzorom Hrvatske mreže zdravih gradova kao krovne nacionalne organizacije sa Suportivnim centrom i sjedištem u Školi narodnog zdravlja Andrija Štampar u Zagrebu.

2. IZVODITELJI/CE SVIH PROGRAMA/PROJEKTA -zaposlenici /vježbenici		
	Ime i prezime	Poslovi koje je izvoditelj/ica obavio/la
Zaposlenici/e	Nataša Basanić Čuš	**Ravnateljica,** **voditeljica savjetovališta, koordinatorica projekta** «Zdravi grad» Poreč – psiholog, psihoterapeut s EU psihoterapijskom diplomom, članica RH i EU udruženja psihoterapeuta. Radne obveze prema aktima Centra za pružanje usluga u zajednici Zdravi grad Poreč-Parenzo.
		Zaposlenici ustanove:
	Mr.sc. Sandra Milotti Ašpan	Psihologinja, Geštalt psihoterapeut
	Marijana Rajčević Kazalac	Psihologinja, u završnoj godini edukacije za Realitetnog psihoterapeuta
	Tina Benčić	Psihologinja, u završnoj godini edukacije za Geštalt psihoterapeuta

	Adrian Štark Emina Nezirević Ljiljana Bernaca	**Psiholog** Psiholog u ustanovi, u početnom dijelu edukacije za Geštalt psihoterapeuta. Radne obveze svih stručnih radnika , psihologa, prema aktima Centra za pružanje usluga u zajednici Zdravi grad Poreč-Parenzo. Vježbenica – psihologinja **Poslovna tajnica** u projektnom uredu Zdravog grada. Radne obveze prema aktima Centra za pružanje usluga u zajednici Zdravi grad Poreč-Parenzo (u nepopunjenosti kadra prema aktima o sistematizaciji pokriva dva radna mjesta odnosno i mjesto administrativnog radnika).

3. IZVODITELJI/CE PROGRAMA/ PROJEKTA USTANOVE – vanjski suradnici i suradničke organizacije		
	Ime i prezime	Poslovi koje je izvoditelj/ica obavio/la
Volonteri/ke	42 19	Mladi volonteri, educirani tijekom tekuće godine u Zdravom gradu Volonteri studenti-povremeno dostupni Radne obveze, socijalne i volonterske akcije u programima ustanove.
Stalni vanjski suradnici/e (liječnici, rehabilitatori, psiholozi, pedagozi, soc. pedagozi, sociolozi, nutricionist, kineziolozi , med. sestre, doktori veterine, predstavnici akademskih zajednica i dr. po potrebama i planu pojedinih programa Zdravog grada)	Gordana Vorkapić Jugovac Petra Andrić Antonija Mijatović Anđelko Botica Katerina Bartoli Beti Bašić Katarina Jovanović Kristina Tomić Suzana Uzelac Snezana Tičak Balaž Tihana Mikulčić Branka Kalčić Mirjana Smodek Danijela Beaković, Ante Ivančić Ada Komen Čorić Primar. mr.sc. Nino Basanić Lina Štefanić Doris Pilato-Ćurko Olga Dabović Rac	Stručni poslovi u programima/projektima ustanove prema planu. Psiholozi, vanjski suradnici Logopedinje Centra Veruda-Pula, Ispostave Poreč Pedagoginje, vanjske suradnice Soc. pedagoginja Sociologinja Mag. Edukacijske rehabilitacije-grupni psihoterapeut Liječnici Spec. školske medicine, nutricionist Liječnik, voditelj programa za ovisnike o drogama Spec. obiteljske medicine Spec. opće medicine, RT savjetovatelj, educirani voditelj grupa Spec. ginekologije Spec. ginekologije Spec. epidemiolog, ZZJZ IŽ

	Obiteljski liječnici, pedijatri IDZ-a Psihijatar ZZJZ IŽ Med. sestra Darinka Jurcan Patronažne sestre IDZ-Ispostava Poreč Učitelji i profesori svi porečkih škola Odgajatelji gradskih i privatnih vrtića Vedran Vrus Goran Vrus Mr. Jadranko Vrus Zoran Jendrašić Plesni centar Studio Pula /Fabris Radin i Rossemarie Miletić i drugi I drugi gosti, stručnjaci predavači iz RH	Povremeni suradnici Statističarka programa za ovisnike o drogama, znanja iz praćenja i vođenja epidemioloških pokazatelja, popunjava POMPIDOU upitnike i upućuje državnim institucijama Patronažna služba na terenu sa specifičnim znanjima Učitelji, suradnici iz škola Odgajatelji, suradnici iz vrtića Kineziolozi Plesni pedagozi sa brojnim specifičnim edukacijama, nagradama sa plesnih natjecanja te priznanjima za poučavanje plesnim vještinama Povremeno se uključuju
Ostali/e (vanjski edukatori i supervizori)	Prof.dr.sc. Selma Šogorić, dr. med. Prof.dr.sc. Lidija Arambašić Jasenka Pregrad Martina Ferić Šlehan Valentina Kranželić Dr. sc. Slavko Sakoman, liječnik Dr. sc. Zoran Zoričić, liječnik I drugi	Liječnica, sveučilišna profesorica, najveći ekspert javnog zdravstva u RH, Škola narodnog zdravlja Andrija Štampar i Medicinski fakultet Sveučilišta u zagrebu, nacionalna koordinatorica HMZG Psihologinja, supervizorica, sveučilišna profesorica, Filozofski fakultet Sveučilišta u zagrebu – Odsjek psihologija Psihologinja, psihoterapeutkinja, supervizorica Docentica, prodekanica za nastavu ERF-a Zagreb Docentica, pročelnica odsjeka prevencije na ERF-u Zagreb Psihijatar, suradnik Odjela ovisnosti o drogama KBC „Sestre milosrdnice“ Zagreb Psihijatar, Odjel alkoholizma KBC „ Sestre milosrdnice“ Zagreb
Suradničke organizacije	Projektni partneri i suradnici	Resorni odjeli Grada Poreča-Parenzo, IDZ - Ispostava Poreč, ZZHM IŽ, ZZJZ IŽ, Istarska županija-odjel za zdravstvo, Veterinarska bolnica Poreč, Dom za stare i nemoćne Poreč, sve porečke škole i vrtići, CSS Poreč, Društvo invalida Poreč (DIP), GDCK Poreč, Klub umirovljenika „Galija“ Poreč, Sigurna kuća Poreč-Istra, CGI

		Poreč, Lions club Poreč , Općinski i prekršajni sudovi u Istri, MUP – Ispostava Poreč i MUP IŽ, Općinsko državno odvjetništvo Pula, općine Poreštine i sjeverozapadne Istre, Hrvatska mreža zdravih gradova, Institut za poljoprivredu i turizam Poreč , Sveučilište u Zagrebu Medicinski fakultet i Škola narodnog zdravlja „Andrija Štampar“, Veterinarski fakultet Zagreb, resorna ministarstva i drugi.

4. OSNOVNE AKTIVNOSTI I REZULTATI

AKTIVNOST	REZULTATI	POKAZATELJI USPJEŠNOSTI
-Informativni punkt za građane, **-„inkubator“ ideja/ inovativnih pristupa unapređenju zdravlja u zajednici**	- informativni punkt za građane, mjesto trijaže i informiranja građana o načinima efikasnog rješavanja različitih problema, mjesto inovativnog, kreativnog, sveobuhvatnog planiranja za zdravlje .	SVAKODNEVNI DIREKTNI KONTAKT S GRAĐANIMA: -Kontinuirano povećanje broja korisnika sa pitanjima i teškoćama iz psihosocijalne sfere ali i iz područja zdravstvene i ekološke tematike; -Pozitivni pokazatelji evaluacije temeljem praćenja definiranih indikatora praćenja, -Implementacija lokalnih intervencija /programa/servisa/usluga kao nad standarda zajednice.
Afirmacija i realizacija javno zdravstvenog pristupa zdravlju u zajednici	Povezivanje s akademskim javnim zdravstvom, Školom narodnog zdravlja A. štampar u Zagrebu, Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatskom mrežom zdravih gradova i drugim stručnim organizacijama u RH, EU i šire.	Strateško planiranje i upravljanje za zdravlje u zajednici (procjena potreba, identifikacija prioriteta, donošenje planova za zdravlje, uključivanje skrbi za zdravlje u sve lokalne strateške dokumente, odabir i implementacija lokalnih intervencija -nad standarda, evaluacija procesa implementacije i samih intervencija) . Uključivanje politike zdravlja u sve strateške dokumente grada. Tijekom 2018. uključivanje u izradu dokumenta Grada Poreča, a tiče se planiranja intervencija u uvjetima klimatskih promjena te potencijalnih rizika za zdravlje.
Centar za unapređenje tjelesnog i mentalnog zdravlja **(vodeći centar IŽ i HMZG)**	-Lokalna infrastruktura za vođenje ustanove i lokalnog projekta Zdravi grad; -spremnost zajednice (ključnih ljudi i profesionalaca) za podršku lokalnim programima koji podržavaju tjelesno, mentalno i okolišno zdravlje.	Implementirani lokalni programi, projekti, usluge koji dokazuju održivost, ekonomičnost, opravdanost u skrbi za zdravlje građana Poreča. Osiguran kontinuitet i održivost, stručno vođenje programa, supervizije , modifikacije i evaluacije programa te podrška resornom Upravnom odjelu Grada u segmentu brige za zdravlje i razvoju Socijalnog programa i Programa za zdravlje Grada Poreča- Parenzo.
Podrška institucionalizaciji programa/projekata lokalno/u IŽ	Zdravi grad Poreč osigurava podršku institucionalizaciji dokazano učinkovitih i/ili prioritetnih programa u zajednici u vidu lokalnih nad standarda	1. porečke škole i vrtići – generacijski program socio emocionalnog učenja; 2. Rasplesani razredi – porečki preventivni program za osnovnoškolce, 3. Dnevni centar za rehabilitaciju Veruda – institucionaliziran i ekipiran rad ispostave Poreč za podršku ranom razvoju neuro rizične djece;

		4. Supervizijski programi za timove civilnog sektora koji rade sa ranjivim skupinama.; 5. Vođenje implementacije programa za zaštitu mentalnog zdravlja stanovnika Istre u suradnji i partnerstvu sa IŽ naziva „Unapređenje rada savjetovališta Istre“ 7. Veterinarska bolnica Poreč : - Psi kao rezervoari opasnih zoonoza (kontrola kontaminiranosti javnih površina i dječjih pješčanika izmetom mačaka i pasa), - Kultura i sigurno čuvanje kućnih ljubimaca te zaštita napuštenih životinja, -sklonište za životinje i udomljivanje, -Monitoring i kontrola galeba klaukavca i suzbijanje rizika za zdravlje ljudi,
Implementiranje novih intervencija i razvoj novih područja djelovanja projekta Zdravi grad Poreč, uz kontinuitet postojećih	**Skrb o jedno roditeljskim obiteljima** – implementirane zaštitne mjere usmjerene jedno roditeljskim obiteljima kao posebno ranjivoj skupini u zajednici **Logopedske usluge** **Savjetovalište za prehranu** **Suradnja sa IPA – međunarodnim udruženjem policajaca** **EKOLOGIJA, ODRŽIVOST I ZDRAVLJE** **Zdravo urbano planiranje**	-trajno praćenje potreba ovih obitelji, -pomoć i podrška u ostvarivanju prava na razini lokalne zajednice -psihološka podrška obitelji i pisanje preporuka resornom odjelu grada za osiguravanje specifičnih pomoći kada za to postoji identificirana potreba ranjive obitelji . Kontinuirani rad logopeda za djecu predškolskog uzrasta (i ranog školskog uzrasta u TOŠ) urednog psiho-motornog razvoja koja imaju govorno jezične teškoće, a nisu pokrivena logopedskom uslugom u našoj zajednici (odnosno vrtiću/školi). Odrađene su pripreme za početak rada savjetovališta u 2019. po principu individualnog savjetovanja nutricioniste– uspostavljeni uvjeti za početak rada u suradnji s Gradom Porečom i ZZJZIŽ Letci za osnovnoškolce i srednjoškolce (prevencija rizika tiskanjem edukativno informativnih brošura za djecu i mlade Poreča po tematskim područjima – u 2018. „Prometna bojanka“) Međusektorsko povezivanje i lokalna suradnja tehničke struke, zdravstvenih djelatnika, javnog zdravstva, ključnih ljudi zajednice, resornih odjela grada, komunalnih poduzeća i dr. u cilju osiguravanja kvalitete životnog prostora za zdravlje u skladu sa svjetskim spoznajama o utjecaju okoliša na zdravlje i europskim smjernicama za kulturu uređenja prostora i kvalitetu građenja. Podrška dosadašnjim projektima (sigurne gradnje, poštivanja prava pristupačnosti, kakvoće i kvalitete gradnje, skrb o sadnji ne alergenih biljaka, alternativni prijevoz biciklima, šetnice, biciklističke staze, uređenje plaža i prilagodba ranjivim skupinama, „Moj Poreč bez azbesta“).

	Suzbijanje rizika od zoonoza i poticanja kulture čuvanja i držanja kućnih ljubimaca **Suzbijanje dišnih smetnji uzrokovanih polenom**	U 2018. realizirane su teme zdravog urbanog planiranja : Javni zahvati u prostoru i vrsnoća izgrađenog prostora; sanacija kapilarne vlage. Timsko povezivanje projektnih timova Zdravog grada , gradskih resornih odjela, Veterinarske bolnice Poreč i drugih suradnika. Podizanje senzibiliteta i kulture čuvanja kućnih ljubimaca i udomljavanja, kultura čuvanja okoliša, kontrola kontaminiranosti tla izmetom, promocija plaže za pse, promocija humanog postupanja sa životinjama, praćenje rada skloništa za napuštene životinje Poreč, sterilizacija i kastracija mačaka, suzbijanje i kontrola populacije galebova u cilju sprječavanja pojave zoonoza i njihova širenja te zaštite zdravlja ljudi. Projekt suzbijanja i humane kontrole populacije galebova kao prvi zaštitni projekt/program tog tipa u RH prezentiran je u 2018. širom Istre i primorja (Pula, Krk, Rijeka, Zadar). Promocija osobne odgovornosti za zdravlje u odnosu na rizike te promocija i upozoravanje na izbjegavanje sadnje alergenog bilja na javne prostore (kraj vrtića, škola, na trgovima, šetnicama i slično).
Strateško planiranje za zdravlje – Plan za zdravlje Poreča	-Tijekom 2018. godine radilo se na pripremi finalne verzije nove Slike zdravlja grada Poreča - Parenzo i novog Plana za zdravlje 2019.-2024. Isto se realizira u suradnji sa akademskom zajednicom iz oblasti hrvatskog javnog zdravstva i to Školom narodnog zdravlja Andrija Štampar pri Medicinskom fakultetom Sveučilišta u Zagrebu te Hrvatskom mrežom zdravih gradova.	Temeljem participativnog konsenzusa izabrana su nova prioritetna područja Plana za zdravlje grada Poreča-Parenzo za razdoblje 2018.-2023. i to: 1. Skrb o djeci i obitelji, 2. Skrb o mladima, 3. Zaštita mentalnog zdravlja, 4. Skrb o potrebitima (prvenstveno OSI i starijima); 5. Održivi razvoj. Oko prioritetnih područja se radilo sa tematskim grupama na pripremi Plana za zdravlje kao budućeg strateškog dokumenta Grada Poreča-Parenzo.
Senzibiliziranje gradske vlasti za razvijanje i podršku specifičnim zaštitnim programima za zdravlje građana	Rad stručnih djelatnika Zdravog grada u radu gradskih timova iz oblasti zdravlja i socijale: -sustavan rad stručnjaka u cilju senzibilizacije javnosti i gradskih vlasti te djelovanja na području socijalnog razvoja i zaštite zdravlja građana Poreča ; -osmišljavanje i oblikovanje socijalne politike i politike unapređenja zdravlja u dugoročnim strategijama (strateškim dokumentima), pravilnicima iz iste oblasti , primjena metodologije za izbor	Poreč je postao socijalno osjetljiva zajednica. Navedeno se dokazuje mnogobrojnim efikasnim programima usmjerenim jačanju zaštitnih čimbenika u zajednici koji su visok nad standard u odnosu na osigurani standard u državnim sustavima RH i drugim JLS-e.

	prioriteta za lokalno djelovanje, praćenje odgovornog upravljanja za zdravlje, -financijski pokazatelji, prostorni uvjeti, podrška stvaranju resursa lokalnih stručnih timova, podrška novim sadržajima i razvoju projekata, uvođenju novih programa, podrška međuresornom povezivanju u zajednici, baziranje djelovanja na znanstvenim spoznajama i „evidence base“).	
Edukacije zaposlenika i stručnog tima	Realizirane edukacije za članove stručnog tima: -Javno zdravstveni pristup zdravlju u zajednici, Zagreb; -Geštalt psihoterapija, Rijeka; -RT psihoterapijski pravac, Slovenija; -Dani Leona Lojka, Slovenija; -Kognitivno bihevioralna terapija, Zagreb; -Županijska konferencija "Živjeti zdravo" , Rovinj; -6 modula: Temelji savjetovanja, Poreč -Edukacija u udruzi BEA, prevencija poremećaja hranjenja i tretman - Zašto se prevencija lako izgovara, teže definira, a još teže provodi?, prof. Arambašić, Pula -Škole i mentalno zdravlje učenika, prof. Bezinović, Pula _Rastimo zajedno (osnaživanje roditelja), prof. Nina Pećnik, Pula -Korištenje i primjena psihološkog instrumentarija (testovi ličnosti i sposobnosti primjena i interpretacija), Zagreb	Educiran lokalni stručni tim koji čini okosnicu specijaliziranog centra za realizaciju zaštitnog javno zdravstvenog pristupa unapređenju zdravlja u zajednici u najširem smislu.
Unapređenje, praćenje i evaluacije svih programa	-uvođenje znanstvenih metodologija u praćenje svih programa, -evaluacija programa te po potrebi modifikacije istih	● Precizni pokazatelji o broju korisnika programa, dobnim i socio- ekonomskim kategorijama , podaci o sadržaju programa, samoprocjenama korisnika, procjene stručnih voditelja, primjena verificiranih i standardiziranih testova u praćenju uspješnosti tretmana ; ● uveden sustav procjenjivanja kvalitete rada od strane korisnika koji podrazumijeva davanje sugestija , primjedbi i prijedloga korisnika svakog programa usmjerenih unapređenju onih dijelova programa koje je metodološki i organizaciono moguće modificirati; ●praćenje i obrada pokazatelja iz evaluacijskih listića u godišnjim analizama

		po programima pokazala je da je 95% korisnika procjenjivalo da su im različiti oblici stručne pomoći pomogli u prevladavanju životnih teškoća i/ili povećali ukupnu funkcionalnost obitelji i funkcionalnost u radnom okruženju; ●praćenje indirektnih pokazatelja od članova obitelji, radnog okruženja; škola ●praćenje indikatora ishoda/promjena u zajednici u odnosu na zacrtane planove te promjene u odnosu na provedene intervencije. Pokazatelji po svakom programu Zdravog grada čuvaju u arhivi projektnog ureda.

Tabela 1.
Pregled sudjelovanja na konferencijama, poslovnim sastancima, stručnim timovima i edukacijama u RH

Događanje	Sudionici	Tema	Voditelji/izvoditelji
Poslijediplomski studij – javno zdravstvo, redovni modul nastave, Siječanj 2018., Zagreb	Polaznici studija i hrvatski zdravi gradovi, Zdravi grad Poreč	Predavanje na temu: Brza procjena zdravstvenih potreba u zajednici, izlaganje N. B. Čuš, koordinatorica i	HMZG, Izlagač N. B. Čuš
Sudjelovanje na operativnim sastancima HMZG, Zagreb, veljača – studeni 2018.	Zdravi gradovi RH, Suportivni centar HMZG, Zdravi grad Poreč	-godišnje izvješće o radu HMZG u 2017. i plan aktivnosti HMZG u 2018. (veljača); -predsjedništva HMZG (4 sastanka) -rad na Platformi za izradu i implementaciju nacionalne strategije Ulaganja u rani razvoj djece.	HMZG, nacionalna koordinatorica prof.dr.sc. Selma Šogorić / zdravi gradovi i županije RH
21. Sajam zdravlja u Vinkovcima, travanj 2018., Vinkovci	HMZG Zdravi grad Poreč	Zdravlje, komunikacija, mediji i intersektorska suradnja! Centralna tema – suradnja s medijima i medijske strategije za zdravlje	Zdravi grad Vinkovci, HMZG, zdravi gradovi izlagači i moderatori među kojima Zdravi grad Poreč
5. Istarska Konferencija „Zajedno s vama do zdravlja“, svibanj 2018. , Rovinj	ZZJZIŽ, IŽ, Istarski gradovi i općine koji promiču zdravlje, Zdravi grad Poreč	Promocija zdravlja kroz tjelesnu aktivnost i zdravu prehranu, sudjelovao tim Zdravog grada Poreč	ZZJZIŽ Istarska županija
25. godina Motovunske ljetne škole zdravlja, lipanj-srpanj 2018.	HMZG, Istarski gradovi i stručnjaci, stručnjaci RH	„30 godina projekta Zdravi grad, 25 godina istarske škole zdravlja, medijsko praćenje -	HMZG, IŽ, Grad Poreč, Zdravi grad Poreč
Sudjelovanje na 3. istarskoj regionalnoj konferenciji u Puli , 27.11. 2018.	Istarski gradovi i stručnjaci	Savjetovanje i podrška roditeljstvu 27.11. 2018. u cilju povezivanja timova savjetovalište Istre i drugih zainteresiranih stručnjaka za zaštitu mentalnog zdravlja Izlaganje NBČ: *Zajednica i stručnjaci u zaštiti mentalnog zdravlja:* *-Istarska lokalna savjetovališta u zaštiti*	Nataša Basanić Čuš, Zdravi grad Poreč i stručnjaci Istre i RH(prof. Bezinović, prof.Aarambašić, prof. Pećnik)

		mentalnog zdravlja - jučer, danas, sutra...! *Radionica: Naš put zaštite mentalnog zdravlja – ekipiranje održivih savjetovališta Istre, moderatorice: Nataša Basanić Čuš i Lidija Arambašić*	
Konferencija ZZJZIŽ, Analiza rizičnih ponašanja mladih Istre, studeni 2018. Pula	Stručnjaci Istre	"Analiza rizičnih ponašanja i konzumacija opojnih sredstava kod učenika osnovnih i srednjih škola u Istarskoj županiji"	Petar Bezinović i suradnici ZZJZ IŽ
Godišnji poslovni sastanak HMZG , listopad 2018., Crikvenica	HMZG, Zdravi gradovi RH, tim Zdravog grada Poreč	Tema: „Implementacija strategije ulaganja u rani razvoj“	HMZG i Zdravi gradovi, Suportivni centar Zagreb , prof.dr.sc. Selma Šogorić, gosti iz ministarstava i drugih institucija
Predstavljanje projekta Suzbijanje populacije galebova, veljača – prosinac 2018., u Grad Pula-Rijeka-Krk-Zadar	tim Zdravog grada Poreč i Veterinarske bolnice Poreč	Analiza postignuća u projektu Suzbijanje i kontrola populacije galeba klaukavca i praćenja rizika za zdravlje ljudi, izvještaj o realizaciji i analiza 10 godina postignuća te mogućnost implementacije na području RH	Nataša Basanić Čuš, prof. dr. sc. Albert Marinculić, mr. sc. Branko Jurić, dr. med. vet.

Tabela 2.
Pregled organizacije edukacija, radnih sastanaka, međusektorskog povezivanja i suradnje u Poreču te međunarodna suradnja kojih je nositelj organizacije Zdravi grad Poreč

Događanje	Sudionici	Tema	Voditelji/izvoditelji
Izvještavanje o projektu Suzbijanje populacije galebova, veljača - 2018., u Grad Poreč – Mala Vijećnica	Svi dioničari projekta: gradovi Poreč, Rovinj, Novigrad, općine Funtana, Vrsar, Tar-Vabriga, sve pripadajuće turističke zajednice, Laguna Poreč, Valamar Riviera, Maistra, Veterinarska bolnica Poreč, Veterinarski fakultet Zagreb, Zdravi grad Poreč	Analiza postignuća u projektu Suzbijanje i kontrola populacije galeba klaukavca i praćenja rizika za zdravlje ljudi, godišnji izvještaj o realizaciji i analiza postignuća u 2017. te planovi za 2018.	Nataša Basanić Čuš Mr. sc. Branko Jurić Prof. dr. sc. Albert Marinculić
Edukacije za srednjoškolce, veljača -ožujak 2018., u Zdravom gradu Poreč	Učenici M. Balota Poreč i A. Štifanić (9 radionica)	Radionica: Zdrave i nezdrave partnerske veze mladih	Adrian Štark, psiholog, Zdravi grad Poreč
Radionica za građane, veljača 2018., u Zdravom gradu Poreč	Građani	Radionica: Kako se zauzeti za sebe poštujući druge?	Sandra Milotti Ašpan, Marijana Rajčević Kazalac, psihologinje Zdravi grad Poreč
Predavanje građanima Zdravi grad Poreč, veljača 2018.	(roditelji, šira obitelj, učitelji… i drugi stručnjaci)	„Glow kids¨“- djeca s licima koja sjaje! (ovisnost o tehnologiji)	Dr. Ivan Burcar Zdravi grad Poreč
Predavanje i radionica, veljača 2018., u Zdravom gradu Poreč	Odgajatelji vrtića Radost	Samokontrola-tehnika smirivanja i upravljanja ljutnjom	Gordana Vorkapić Jugovac, suradnica Zdravog grada
Radionica za učenike 4. razreda, veljača 2018., u OŠ Poreč	Osnovnoškolci (4. razredi)	Emocije i glazba! – kanaliziranje emocija	Adrian Štark, psiholog, Zdravi grad Poreč

Predavanje za odgajatelje, vrtić Radost, veljača -svibanj 2018.	Odgajatelji DV Radost	Razvoj socio-emocionalnih vještina kod djece- implementacija program au vrtić	Gordana Vorkapić Jugovac, suradnica Zdravog grada
Radionice za prvašiće OŠ Poreč, veljača 2018., u OŠ Poreč	Učenici 1. razreda OŠ Poreč	Psiholog u očima prvašića?	Gordana Vorkapić Jugovac, suradnica Zdravog grada
Radionica za porečke srednjoškolce, veljača 2018.	Učenici SŠ A. Štifanić Poreč	Što bi bilo kad bi bilo?"- očekivanje učenika od psihologa	Antonija Mijatović, suradnica Zdravog grada
Radionica za porečke srednjoškolce, veljača - ožujak 2018.	Srednjoškolci obiju srednjih škola u Poreču	Samopoštovanje	Goran Poropat, psiholog, gost predavač
Radionica za porečke srednjoškolce, ožujak 2018	Srednjoškolci u M. Balota	Teškoće u komunikaciji- Što oni zapravo kažu?"	Petra Andrić suradnica Zdravog grada
Edukacija za pomagače Doma za starije i nemoćne Novigrad, ožujak-travanj 2018., Novigrad	Stručnjaci pomagači, zaposlenici Doma	Edukativne radionice komunikacijskih vještina i asertivnosti	Sadra Milotti Ašpan i Adrian Štark, Zdravi grad Poreč
Zdravo urbano planiranje, Poreč, lipanj 2018., u Zdravi grda Poreč	-Zdravi grad Poreč -Zdravi grad Vinkovci -Zdravi gradovi RH -Urbanisti, projektanti, tehnička struka Istre i RH -Hrvatska komora arhitekata -Ministarstvo graditeljstva -socijalni i zdravstveni radnici -civilni sektor	U 2018. realizirane su teme: Javni zahvati u prostoru i vrsnoća izgrađenog prostora; sanacija kapilarne vlage	Nataša Basanić Čuš Mandica Sanković Rajka Bunjevac i drugi
Predavanje za odgajatelje Dr. Ranka Rajovića- DV Radost i Paperino, Zdravi grad Poreč, listopad 2018.	Zdravi grad Poreč, stručnjaci predškolskih ustanova	Nove metode učenja i funkcionalno mišljenje!	Dr. Ranko Rajović i NTC centar
Okrugli stol za stručnjake, Zdravi grad, studeni 2018,	Zdravi grad Poreč, stručnjaci porečkih ustanova i onih IŽ	25 godina prevencije i liječenja ovisnosti-od kud smo krenuli, sa kojim se izazovima srećemo danas?	Dr. Slavko Sakoman i tim Zdravog grada
Radionice za učenike SŠ: Muzikoterapija, prosinac 2018.	srednjoškolci	Kanaliziranje emocija i stresa kroz glazbu!	Dajana Miloš, suradnica Zdravog grad
Predavanje za građane, prosinac 2018. u Zdravom gradu	Trudnice i mlade majke Poreča	Prehrana u trudnoći	Udruga Primalja i Obitelj u suradnji sa Savjetovalištem za prehranu Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije i Zdravim gradom
Okrugli stol: Analiza rizičnih ponašanja djece i mladih Istre, Zdravi grad Poreč, prosinac 2018.	Učitelji, učenici Stručni timovi škola, Zdravi grad Poreč, ZZJZ IŽ, MUP Poreč i MUP IŽ, Prekršajni sud Pula	Alkohol i zdravlje tribina za mlade Poreča i stručnjake	Zdravi grad Poreč,

Tribina za sve osmaše Poreča: Odrasti neovisan, prosinac 2018.	Učitelji, svi učenici porečkih 8. razreda	Odrasti neovisan	Zdravi grad Poreč, Dr. Slavko Sakoman, vanjski suradnik i supervizor programa prevencije ovisnosti
25 godina terapijske zajednice za liječenje ovisnosti o alkoholu u Zdravom gradu, prosinac 2018.	Liječeni ovisnici i stručnjaci	Obilježavanje postignuća u liječenju ovisnosti o alkoholu	Sandra Milotti Ašpan, Mirjana Smodek i tim Zdravog grada

Tabela 3.
Prikaz obilježavanja prigodnih dana usmjerenih zdravlju i zdravim životnim izborima tijekom 2018. godine kojih je nositelj Zdravi grad Poreč

Prigodni datumi	Sudionici	Tema	Voditelji/izvoditelji
Tjedan psihologije veljača 2018. , Poreč	Porečki psiholozi, mladi i građani uz podršku medija	-Realizirane različite teme u radu s građanima i stručnjacima Poreča: psihologija u životima ljudi, asertivno ponašanje, Emocije i glazba, psiholozi u očima djece i odraslih, kako psiholozi doprinose zdravlju u zajednici i druge teme kojim ase senzibilizira na brigu za mentalno zdravlje.	Gordana Vorkapić Jugovac, mladi Poreča i radio PEGAZ, Nataša Basanić Čuš, Petra Andrić, Antonija Mijatović, Adrian Štark, Sandra Milotti Ašpan, Marijana Rajčević Kazalac, dr. Ivan Burcar i drugi
Godišnja skupština Kluba liječenih alkoholičara (KLA), veljača 2018. u Zdravi grad Poreč	Stručna i politička javnost, liječeni ovisnici i obitelji, Udruga KLA, stručni tim Zdravog grada Poreč	U prostorima Zdravog grada Poreč održana je tradicionalno godišnja Skupština suradničke udruge Klub liječenih alkoholičara (KLA) Poreč pri čemu su uručena priznanja apstinentima i podržavajućim članovima obitelji uz goste.	Klub liječenih alkoholičara Poreč
Svjetski dan zdravlja 7.04. 2018., Poreč	Zdravi grad Poreč Grad Poreč Porečke osnovne škole Udruga kineziologa Dom za strije i nemoćne Poreč Klub umirovljenika Galija Poreč Crveni križ Poreč Građani	-javnozdravstvena akcija za građane i sve učenike OŠ-a Poreča od 1. do 4. razreda „HODITI I ZDRAVI BITI“ ; (više od 800 sudionika) -Sudjelovanje na županijskoj konferenciji „Zdravo živjeti“; Rovinj	Zdravi grad Poreč
Nacionalni dan zdravih gradova, 20.5.2018.	Zdravi grad Porečke škole suradnici građani	Nastup mladih na Trgu slobode i predstavljanje 9. generacije učenika u porečkom preventivnom programu Rasplesani razredi (420 djece u plesnom nastupu)	Zdravi grad Poreč
Mjesec borbe protiv ovisnosti 15.11. do 15.12.2018.	Zdravi grad Poreč Sve porečke škole i druge suradničke organizacije	Mjesečni program aktivnosti, radionica, predavanja, okruglih stolova, kampanja 1000 dopisnica na 1000 adresa, preventivnih akcija,	Zdravi grad Poreč Porečke škole i druge suradničke organizacije

		natječaja, dječjih radova pod motom „MOJ IZBOR JE ZDRAV ŽIVOT“ kao završnica cjelogodišnjih aktivnosti u prevenciji ovisnosti usmjerenih mladima Poreča	
Međunarodni dan osoba s invaliditetom (OSI), 3.12.2018. , prostori DIP Poreč	Društvo invalida Poreč (DIP) Zdravi grad Poreč , Grad Poreč i brojne druge suradničke organizacije, volonteri, donatori, mediji	Dan OSI je obilježen predstavljanjem uspjeha i postignuća DIP, potreba i budućih aktivnosti! Osvrt Zdravog grada – povijest razvoja DIP, značaj pomoći i podrške OSI u lokalnom okruženju!	Predsjedništvo DIP Tihana Mikulčić Nataša Basanić Čuš
Međunarodni dan osoba s invaliditetom (OSI), prosinac 2018. u Centru za inkluziju	Zdravi grad Poreč , Grad Poreč i brojne druge suradničke organizacije, volonteri, donatori, mediji	Podrška Zdravog grada Centru za inkluziju	Nataša Basanić Čuš i tim Zdravog grada

Tabela 4.
Pregled suradnje i formaliziranih lokalnih partnerstva ustanove

Naziv suradničke/ partnerske organizacije	Suradnja / formalizirano partnerstvo	Sadržaj suradnje	Odgovorne osobe organizacija
Društvo invalida Poreč (DIP) i Zdravi grad Poreč	Ugovor o dugoročnoj suradnji od 07.01.2013.	Poticano međusektorsko povezivanje i rješavanje važnih pitanja pristupačnosti , društvene uključenosti , zdravstvene dostupnosti i drugih važnih pitanja za veću kvalitetu života osoba s invaliditetom u gradu, supervizije kao oblik pomoći osobnim asistentima i drugi oblici suradnje.	Tihana Mikulčić Sandra Brečevac Nataša Basanić Čuš
Dom za starije i nemoćne Poreč i Zdravi grad Poreč	Godišnji Ugovor od 19.01.2017.	Povezivanje i partnerstvo u cilju unapređenja kvalitete života osoba starije dobe, posebno u cilju afirmacije i pružanja psihološke pomoći starijim osobama koje imaju specifične probleme vezane uz dob. Ugovor se obnavlja godišnje zbog mogućnosti modifikacije metoda psihološke pomoći sukladno potrebama i procjeni pokazatelja.	Mario Laković Nataša Basanić Čuš
Klub umirovljenika Galija Poreč I Zdravi grad Poreč	Ugovor o dugoročnoj suradnji od 11.11.2014.	Ostvareno je partnerska višegodišnja suradnja sa Klubom (formalizirana i ugovorom) u cilju realizacije sadržaja za unapređenje kvalitete života starijih osoba u vaninstitucionalnoj ponudi Poreča. Posebno se ostvaruje suradnja u segmentima organizacije zdravstvene edukacije i psihološkog osnaživanja starijih u cilju kapacitiranja starijih stanovnika Poreča za zdravo aktivno starenje. Međusobna suradnja omogućila je razvoj preventivnih zaštitnih programa za starije kojih je nositelj Zdravi grad sa svojim stručni timovima kao što su „Čuvaj svoje srce da ti dulje traje“, Savjetovalište za starije koje uključuje i podršku obiteljima starijih bolesnih i/ili dementnih osoba, psihološke radionice u	Franc Dobrilović Nataša Basanić Čuš

		Galiji prilagođene sadržajem i načinom rada za starije sugrađane , uključivanje Kluba u akciju Hoditi i zdravi biti i dr. događanja.	
Gradsko društvo crvenog križa I Zdravi grad Poreč	Nije formalizirano	Dugogodišnju suradnju karakterizira povezivanje u povezanim područjima rada iz oblasti socijalne zaštite i zaštite zdravlja stanovnika Poreča. U suradnji Zdravog grada Poreč i Crvenog križa iniciran je i realiziran projekt nabave prvih automatskih vanjskih defibrilatora (AVD-a) za Poreč te je provedena senzibilizacija građana, snimljen kratak lokalni film o primjeni AVD-a i osmišljena stručno vođena edukacija. Suradničke organizacije neprestano surađuju u podršci i zaštiti stanovnika koji imaju različite potrebe iz oblasti socijalne zaštite (za savjetovanjem, jednokratnim pomoćima, odjećom…i dr.).	Vesna Janko Finderle Nataša Basanić Čuš
Centar za građanske inicijative i Zdravi grad Poreč	Nije formalizirano	Ostvaruju suradnju u senzibilizaciji javnosti i povećanju vidljivosti područja psihosocijalne i zdravstvene zaštite žrtava nasilja te osmišljavanju lokalnih usluga i programa koji interveniraju u istom smjeru.	Silvija Žufić Nataša Basanić Čuš
Lions club Hrvatske, District 126 I Zdravi gard Poreč	Formalizirano godišnjim ugovorima za suradnju na projektima po natječaju	Lions club District 126 i zdravi grad Poreč ostvaruju suradnju udružujući resurse u prevenciji ovisnosti kod mladih Poreča i poreštine. Lions club District 126 osigurava donacije i ugovornu obvezu financiranja preventivnih edukativnih programa (radionica, predavanja, kreiranja i distribucije informativnih brošura) dok Zdravi grad u okviru ugovora osmišljava sadržaj preventivnih aktivnosti.	Zlatko Janković Miloš Nataša Basanić Čuš
Istarski domovi zdravlja IDZ-ispostava Poreč ZZJZ IŽ ZZHMP IŽ i Zdravi grad Poerč	Nije formalizirano	U cilju međusektorskog povezivanja stručnjaka različitih profila u zaštiti zdravlja ostvaruje se kontinuirana dugoročna suradnja sa temeljnom organizacijom preventivne zdravstvene zaštite i njezinim organizacionim segmentima (obiteljski liječnici i specijalistička zaštita). Suradnja se ostvaruje i sa ZZJZ IŽ te ZZHMP IŽ.	Dr. Ante Ivančić Dr. Aleksandar Stojanović Dr. Srđan Jerković Nataša Basanić Čuš
Dnevni centar za rehabilitaciju Veruda Pula – Ispostava Poreč i Zdravi grad Poreč	Nije formalizirano	U višegodišnjoj suradnji uspostavljen je sustav realizacije rane intervencije (RI) djeci sa ranim neuro razvojnim teškoćama i rizicima i to u Poreču. Suradnja i povezivanje i dalje traje, ostvaruju su se zajedničke edukacije i kapacitiranje lokalnih timova specifičnim znanjima, supervizije, potpora školama u radu s djecom u rizicima i dr.	Lorertta Morosin Nataša Basanić Čuš
Centar za socijalnu skrb Poreč i Zdravi grad Poreč	Nije formaliziran	Povezivanje u cilju pružanja usluga iz zahtjevnog spektra tretmana socijalno ugroženih osoba i osoba s problemima ponašanja, maloljetnika i mlađih punoljetnika koji su počinili razna kažnjiva i/ili neprilična ponašanja prema prekršajnom ili kaznenom zakonu, parova kod teških razvoda, žrtava nasilja i dr.	Marija Trošelj Nataša Basanić Čuš

Porečki vrtići i škole I Zdravi grad Poreč	Nije formaliziran	Suradnja se ostvaruje dugogodišnjim zajedničkim radom i kontinuiranim povezivanjem stručnih timova vrtića, škola, Zdravog grada Poreč, Povjerenstva zajedno protiv ovisnosti Grada Poreča-Parenzo te osmišljavanjem i realizacijom preventivnih programa koji predstavljaju lokalni nad standard zaštite u odnosu na djecu, mlade, roditelje, odgajatelje i učitelje.	Divna Radola Natasa Muzzissa Viviana Salvaro Jasna Nuić Irene Civadelić Nadija Kos Ester Zarli
Veterinarska bolnica Poreč Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Zdravi grad Poreč	Nije formaliziran	Suradnja se ostvaruje u dijelovima programa iz oblasti *Ekologija i zdravlje,* a usmjerena je programima zaštite životinja te sprečavanju i širenju zoonoza.	dr. Branko Jurić dr. Albert Marinculić Nataša Basanić Čuš
Institut za poljoprivredu i turizam Poreč Grad Poreč Zdravi grad Poreč	Nije formaliziran	Suradnja se ostvaruje u dijelovima programa iz oblasti *Ekologija i zdravlje,* a usmjerena je kontroli invazivnih-alergenih biljnih vrsta, njihovu mapiranju, stvaranju interaktivne gradske mape biljaka te njihovu suzbijanju u cilju zaštite zdravlja.	Barbara Sladonja Vesna Kordić Nataša Basanić Čuš
Istarska županija i Zdravi grad Poreč	Formalni godišnji ugovori o suradnji na projektima	IŽ i Zdravi grad Poreč godinama surađuju u realizaciji Plana za zdravlje Istarske županije. S tim u vezi potpisuju godišnje ugovore o realizaciji programa za zdravlje građana Poreča, Poreštine i dijelova sjeverozapadne Istre.	Župan IŽ Nataša Basanić Čuš
Hrvatska mreža zdravih gradova (HMZG) i Zdravi grad Poreč	Formalno članstvo u Mreži	Vertikalno povezivanje sa HMZG koja okuplja zdrave gradove Hrvatske te preko RH mreže povezivanje sa EU mrežom zdravih gradova. Članstvo u HMZG i obveza plaćanja godišnje članarine. U okviru rada Mreže povezivanje, suradnja, projektno partnerstvo sa hrvatskim zdravim gradovima.	Dr. Selma Šogorić Nataša Basanić Čuš

Zdravi grad Poreč ostvaruje i brojne druge suradnje i partnerstva na razini lokalne zajednice, IŽ i RH u cilju realizacije programa za zdravlje i psiho socijalnu zaštitu stanovnika Poreča i poreštine, unapređenja znanja te razvoja vizije POREČA-GRADA ZDRAVLJA.

Informiranje građana putem letaka i brošura

Podizanje razine zdravstvene kulture građana edukacijama te pisanim informativno edukativnim materijalima zaseban je dio aktivnosti projektnog ureda Zdravog grada Poreč-Parenzo te svih zaposlenika. Isto u cilju unapređenja razine znanja građana, informiranja, podučavanja i motiviranja svih populacionih skupina na zdrave životne izbore i zdrav život. Tiskani letci i brošure uglavnom su lokalni autorski materijali Zdravog grada Poreč i/ili materijali suradničkih i partnerskih organizacija (škola, IŽ, HMZG, ZZJZ IŽ, ZHMIŽ i drugih).

Distribuirani su priručnici/brošure:

Autorski u izdanju Zdravog grada Poreč

-Priručnik za roditelje tinejdžera, *Provjerite je li vaše dijete rizično za razvoj ovisnosti*
(autorice Nataša Basanić Čuš i gordana Vorkapić Jugovac).
-Priručnik za roditelje: Dok nabrojim do tri hoću li se snaći?
(autorica Sandra Milotti Ašpan)
-Priručnik za roditelje: Krećem u jaslice, krećem u vrtić…!,
(autorica Alenka Krivičić)
-Brošura: za roditelje Debljina kod djece-bolest i izazov!
(autorica Marijana Rajčević Kazalac)
-Priručnik: Alkohol – preglednik za roditelje i mlade nastao u suradnji Zdravog grada i Saveza Lions klubova Hrvatske, Distrikt 126 Hrvatske , (autorica Sandra Milotti Ašpan)

-Letak: Naš pas i mi – o čemu vlasnik psa treba voditi računa?
(autorica Sandra Milotti Ašpan)
-Letak: Zašto galeb klaukavac više nije samo turistička atrakcija?(na tri strana jezika- talijanski, engleski i njemački, autorski tim iz Zdravog grada Poreč i Veterinarske bolnice Poreč)

U suradnji s drugim partnerskim i suradničkim organizacijama
- „Nasilje i mladi „– za srednjoškolce
-„Prometna bojanka“ – za osnovnoškolce
(brošure nastale u suradnji s IPA – Međunarodnim udruženjem policajaca),
-Unifef-ov letak za podršku dojenju mladim majkama,
-Unicef-ov DVD za roditelje – Prve tri godine su najvažnije!
-Letci iz oblasti kardiovaskularne zaštite (zdrava prehrana, čuvaj svoje srce i dr.) i zdrave prehrane Istarske županije i ZZJZ IŽ..

Informiranje građana putem drugih medija

Informiranje i poučavanje građana iz oblasti unapređenja i zaštite zdravlja u najširem smislu se provodi gostovanjima stručnjaka Zdravog grada u radio i TV emisijama, pisanjem stručnih članaka za dnevne medije, stručne časopise, uređivanjem rubrike *stručne teme* na web stranici Zdravog grada te uređivanjem facebooka Zdravog grada Poreč.

Tabela 5.
Pregled realiziranih informativnih-stručnih-edukativnih radio emisija na RADIO CENTRU STUDIO POREČ u 2018. godini

Datum /2018.	Stručna tema	Gostovali
09.01.	Post blagdanski sindrom i kako ga prevladati!	Nataša Basanić Čuš
19.2.	Psiholozi u životima zajednice!	Nataša Basanić Čuš
21.2.	Radio PEGAZ: srednjoškolci o psiholozima	Radio PEGAZ, M. Balota
22.02.	Psiholozi u savjetovalištima za građane- tjedan psihologije!	Nataša Basanić Čuš
15.03.	Emocije i glazba!	Adrian Štark
27.03.	Asertivnost	Sandra Milotti Ašpan i Marijana Rajčević Kazalac
07.04.	O svjetskom danu zdravlja! Zdravlje kao najveća vrijednost!	Nataša Basanić Čuš
11.04.	Hoditi i zdravi biti- kretanje za zdravlje!	Nataša Basanić Čuš
18.04.	Državna matura, kako pobijediti anksioznost!	Tina Benčić
1.-30.05.	Galebovi – do kud smo stigli! – 3 emisije	Nataša Basanić Čuš
28.5.	O koordiniranju zdravih gradova RH!	Nataša Basanić Čuš
20.-26.6.	Urbanizam i zdravlje- 3 emisije	Nataša Basanić Čuš
29.08.	Početak škole, kako podržati dijete na novom porečkom početku!	Nataša Basanić Čuš
05.09.	Odmor i povratak na posao!	Tina Benčić
19.09.	Što djeca trebaju od odraslih!	Nataša Basanić Čuš
25.09.	Stres na poslu!	Emina Nezirević
09.-12-09.	O muškom zdravlju! (2 emisije)	Nataša Basanić Čuš
11.10.	Mentalno zdravlje mladih u svijetu koji se mijenja	Nataša Basanić Čuš
10.10.	Dan mentalnog zdravlja – kako unaprijediti mentalno zdravlje?	Nataša Basanić Čuš
11.10.	Motivacija i škola!	Adrian Štark
12.10.	Muško zdravlje – prevencija bolesti prostate i mentalnih smetnji kod muškaraca! – najava teme	Nataša Basanić Čuš
15.11.	Mjesec borbe protiv ovisnosti 2017 – kako da mladi odrastu neovisni?	Nataša Basanić Čuš
16.11.	Kako djecu zaštiti od ovisnosti iz uloge važnih odraslih-roditelja, odgajatelja, učitelja, trenera…?	Dr. Slavko Sakoman
17.11.	Ovisnost o alkoholu kao bolest obitelji – govore vam stručnjaci i ovisnici!	Mirjana Smodek i liječeni ovisnici u programu

		Zdravog grada
25.11.	Cyberbulling-govore vam učenici i stručnjaci!	SŠ M. Balota- školski Radio PEGAZ
27.11.	Slobodno vrijeme mladih – zaštita i rizik!	Siniša Brlas, suradnik psiholog
1.12.	O izložbi učenika OŠ Poreč „MOJ IZBOR JE ZDRAV ŽIVOT“ – kreativnost kao put ka zdravim izborima!	Nataša Basanić Čuš
8.12.	O projektu unapređenja rada savjetovališta Istre	Nataša Basanić Čuš

Tabela 6.
Pregled realiziranih informativnih-stručnih-edukativnih radio emisija na drugim radio i TV postajama u 2018. godini

Datum 2018.	Radio/TV	Stručna tema	Gostovali
12. 4.	TV Istra	Ura od zdravlja: Zdravi gradovi u RH i Istri, ZG Poreč u unapređenju savjetovališta Istre	Nataša Basanić Čuš Marijana Rajčević Kazalac
16.5.	TV Nova	Zapadna strana, mozaična emisija: Zdravi grad Poreč u podršci mentalnom zdravlju i savjetovalištima Istre	Nataša Basanić Čuš
17.06.	Radio Istra	Život žene	Nataša Basanić Čuš
16.11.	TV Nova	Vijesti dana: 25 godina liječenja ovisnosti u Poreču!	Nataša Bsasanić Čuš
17.11.	TV Nova	Art klub: liječenje ovisnosti u Poreču!	Nataša Basanić Čuš
26.11.	TV Nova	Zapadna strana, mozaična emisija, Okrugli stol jučer-danas-sutra, 25 god prevencije i liječenja ovisnosti u Poreču	Nataša Basanić Čuš Dr. Ante Ivančić Dr. Slavko Sakoman

Objavljeni PISANI TEKSTOVI 2018.
-27.2.2018. *Glow kids, djeca s licima koja sjaje*, Glas Istre (web stranica), http://www.glasistre.hr/379b2eaf-136c-4e19-bd7e-f4c1c9e4ad07
-ožujak 2018 *Suzbijanje populacije galebova*, intervju za kinesku agenciju XIN HUA (ŠIN HUA) , Nataša Basanić Čuš, Branko Jurić
-4.4.2018. Suzbijanje galebova, o projektu i širenju na otok Krk i grad Krk , Novi list, intervju Nataša Basanić Čuš
-7.4. 2018. Plakatiranje reklamama za alkohol u blizini OŠ Poreč, Glas Istre, izjava Nataša Basanić Čuš
-21.5. 2018. Galebovi, do kud smo stigli, što slijedi- aktivnosti na projektu, izjave za Glas Istre, Nataša Basanić Čuš i Branko Jurić
-25.5. 018. O funkciji nacionalne koordinatorice HMZG, Glas Istre, Nataša Basanić Čuš
-16.6.2018. O nadstandardima za jedno roditeljske obitelji Poreča, Večernji list, intervju Nataša Basnić Čuš i Tihana Mikulčić
-9.12.2018. Narasla populacija galebova, Zadarski vjesnik

●Predstavljanje rada Zdravog grada u medijima u višekratno obrađivanim stručnim člancima i stručnim temama po programskim područjima djelovanja Zdravog grada i to putem web stranice Zdravog grada, porečkih portala (www.porestina.com , www.parentium.com), web stranicama Grada Poreča-Parenzo, putem Porečkog Vjesnika, stručnog časopisa Epoha zdravlja, Glasu Istre te drugih regionalnih i nacionalnih pisanih, radio i TV medija te portala.

●FACEBOOK Zdravog grada Poreč – neprestano se održava interaktivna komunikacija s građanima putem Facebook stranice Zdravog grada Poreč, stranicu tijekom godine uređivala i ažurirala psihologinja Tina Benčić.

5. SVI KORISNICI/E tijekom godine 2018.	
Pregled svih korisnika programa Zdravog grada	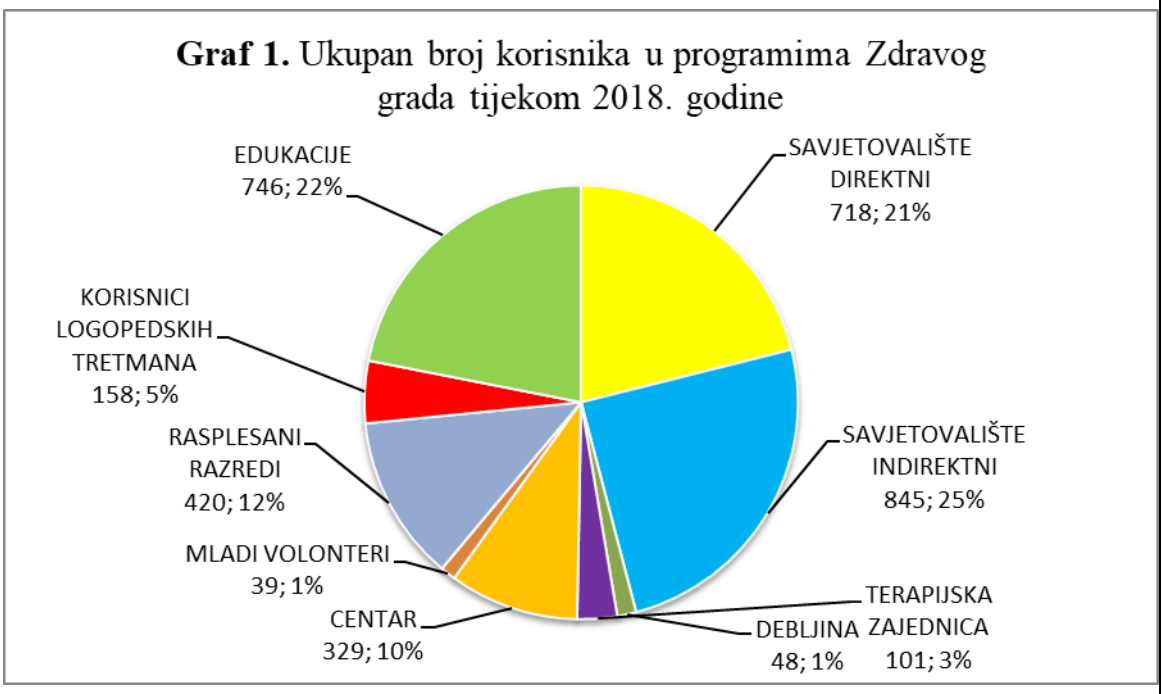

6. Najveći uspjeh provedenog programa/projekta
Najveći uspjeh porečkog projekta Zdravi grad je njegov kontinuitet, održivost i sveobuhvatni pristup zdravlju u zajednici od 1993. godine do danas prateći spoznaje SZO i globalne preporuke SZO usmjerene unapređenju i zaštiti zdravlja u svim resorima djelovanja i razvoja zajednice. Kontinuirano stvaranje uvjeta za implementaciju lokalnih nadstandarda zaštite zdravlje. Projekt je omogućio stručnjacima i ključnim ljudima Poreča da uvode i koriste znanstvenu metodologiju koja potiče poštivanje porečkih specifičnosti, potreba građana te definiranje prioriteta za zdravlje i socijalni razvoj Poreča/ omogućio je pristup planiranja iz ***baze, odnosno iz zajednice u kojoj ljudi žive i rade.***

7. Promjene/modifikacije – osnivanje nove ustanove
Tijekom 2017. godine finalizirane su statusne promjene Fonda Zdravi grad Poreč te usklađivanje pravno ustrojbenog oblika ove neprofitne organizacije sa novom zakonskom regulativom u RH. Nova ustanova socijalne skrbi kojoj je osnivač Grad Poreč-Parenzo naziva Centar za pružanje usluga u zajednici Zdravi grad Poreč-Parenzo formalno je započela sa radom 1.04. 2017. godine. Nova ustanova je postala proračunski korisnik, uključena je u lokalnu riznicu Grada Poreča-Parenzo te je počela stjecati uvjete i pretpostavke za novi način knjigovodstvenog i računovodstvenog poslovanja proračunskih korisnika.

SAVJETOVALIŠTE ZA DJECU, MLADE, BRAK I OBITELJ

1. AKTIVNOSTI I REZULTATI	
AKTIVNOSTI	**REZULTATI**
Polazne osnove/ značaj zaštite mentalnog zdravlja	Mentalna patologija (mentalne bolesti) čine oko 20% ukupnog pobola stanovništva u zemljama EU, a ova pojavnost ima tendenciju rasta u razvijenim zemljama zapada. Oko 2/3 građana Europe tijekom života prolazi neki oblik mentalnih teškoća koje su razvojne, prolazne prirode te nisu u pravom smislu bolest ali ometaju funkcioniranje pojedinca/ obitelji. U RH depresija je već sada druga po redu dijagnoza kao uzrok hospitalizacije, a

	antidepresivi najčešće propisani lijekovi u RH. Ukupno 20-30% majki, najčešće prvorotkinja, pati od post porođajne depresije što se značajno odražava na rani razvoj djeteta, a nerijetko i na zdravlje djeteta tijekom čitavog života. Sve je više identificirane neuro rizične djece, poremećaja u ponašanju djece, djece s govornim i drugim teškoćama. Istovremeno, u RH, nedostaju stručnjaci i stručne institucije koje mogu pružati pomoć i podršku. Istraživanja pokazuju da nepovoljne socijalne prilike u okruženju kao što su ratovi, prirodne katastrofe, nedostatno organizirane stručne službe za podršku pojedincima i obiteljima značajno povećavaju mentalnu patologiju na istim područjima. U RH se u budućnosti očekuje još značajno više problema mentalnog zdravlja populacije zbog interakcije više rizičnih nepovoljnih čimbenika koji utječu na mentalno zdravlje ljudi i to: još uvijek visoka nezaposlenost, socijalna nesigurnost, nedostatak liječnika psihijatara, nedostupnost drugih pomagačkih struka i usluga (psiholoških usluga) u neposrednom okruženju u gradovima RH. Uslijed navedenog u RH ne postoje dostatno kapacitirani sustavi prevencije i liječenja mentalnog zdravlja na ranoj razini rizika. Zbog svega navedenog u RH oko 70% ljudi koji prolaze neki oblik mentalne patologije ne traži pomoć i/ili ne dobije pomoć. Upravno navedeno je iznimni rizik za mentalno zdravlje populacije, opću funkcionalnost pojedinaca, obitelji i društva uopće. Poreč je napravio značajan iskorak za RH uvjete, i ne samo to, Poreč je svojim lokalnim sustavom pomoći i podrške te nad standardima u okviru razvoja projekta Zdravi grad, osigurao zaštitu mentalnog zdravlja po uzoru na razvijenije zemlje zapada.
Savjetovanje i psihoterapija INDIVIDUALNO OBITELJSKO U PARU GRUPNA savjetovanja i/ili psihoterapije	●Psihološko Savjetovalište za djecu, mlade, brak i obitelj bilo je usmjereno: - psihološkoj i psihosocijalnoj zaštiti pojedincima i čitavim obiteljima pružanjem usluga savjetovanja i psihoterapije kako dobrovoljnim klijentima koji zbog svojih teškoća dolaze samoinicijativno tako i onima upućenim od liječnika, škola, vrtića, CZSS i drugih suradničkih ustanova; -psihološkom testiranju/psihološkim procjenama te pisanju nalaza i mišljenja za klijente savjetovališta; -preventivno edukativnim aktivnostima za sve populacione skupine u direktnom kontaktu i indirektnom kontaktu putem medija, letaka, brošura, -osiguravanju stručnih supervizija suradničkim organizacijama koje provode različite oblike pomagačkog posla, CGI – zaposlenici koji pružaju podršku žrtvama nasilja, osobni asistenti Društva invalida Poreč). ●Pružanje stručne pomoći i podrške u Savjetovalištu rezultira u osnaženim i educiranim građanima, funkcionalnijim pojedincima i obiteljima. Cilj savjetovališne pomoći je ulaganje u osobni rast i razvoj ljudi te pružanje prilike ljudima da uče iz životnih teškoća te da se uz pomoć stručnjaka izbore za novu kvalitetu života i rada. ●Ishodi savjetovališnog rada u Poreču prate se za svakog pojedinog klijenta savjetovališta objektivnim stručnim procjenama savjetovatelja/psihoterapeuta (psihološkim instrumentarijem i strukturiranim intervjuima), subjektivnim procjenama korisnika (skale samoprocjene), dugoročnim praćenjem klijenata, pokazateljima od indirektnih korisnika promjene - obitelj, radno mjesto, škola, CZSS, sudovi, ODO, …i dr,.), također se evidentiraju promjene u zajednici praćenjem implementiranih programa i ishoda istih. Tijekom 2018. u samo procjenama 96 % korisnika savjetovališta izjavljuje da im je podrška stručnjaka bila izuzetno korisna te da su ostvarili pozitivne funkcionalne pomake u oblasti života, obiteljskog funkcioniranja i rada. Istovremeno za 93% korisnika Savjetovališta Zdravog grada psihoterapeuti procjenjuju da su ostvarili pozitivne pomake u odnosu na inicijalni status, postavljene ciljeve terapije te značajno podigli razinu osobne, životne funkcionalnosti i kvalitete života uopće. Tijekom godine u Savjetovalištu se radi s klijentima svih dobnih skupina, različitog socio-ekonomskog statusa i etiologije teškoća - mladi menadžeri, voditelji obiteljskih tvrtki, zaposlene mlade majke na važnim pozicijama, jedno roditeljske obitelji u kojima su žene odabrale same odgajati djecu ili su razvedene, klijenti sa životnim okolnostima koje kreiraju loše socijalne prilike, emocionalnim, ponašajnim, adaptacijskim i drugim teškoćama u osobnom funkcioniranju, radnom okruženju, i/ ili obiteljskim odnosima. Psihosocijalnu podršku najviše traži radno aktivno stanovništvo koje ujedno najaktivnije

	učestvuje u razvoju svake zajednice (27-50 godina). Najčešći razlozi dolaska po dobnim kategorijama: **Djeca (u pratnji roditelja)** - teškoće socijalizacije i adaptacije, teškoće u školi, poremećaji u ponašanju, emocionalne teškoće, nepoštivanje autoriteta, nedostatak motivacije, ovisnost o internetu i video igrama. **Mladi** - adolescentne i druge razvojne krize, emocionalne teškoće, problemi socijalizacije i adaptacije, neslaganje s roditeljima, poremećaji u ponašanju, delikventno ponašanje, teškoće u školi, dileme oko izbora zanimanja, eksperimentiranje sa sredstvima ovisnosti i drugi poremećaji u ponašanju. **Odrasli** – osobni emocionalni i drugi problemi, problemi u odnosu s partnerom, loša komunikacija s djetetom, nesklad odgojnih postupaka roditelja, fizičko, seksualno ili psihičko zlostavljanje osobe, emocionalni poremećaji, ovisnost u obitelji (alkohol, droga, kocka, patološko trošenje..), bolest u obitelji, znakovi demencije kod starijih članova, invaliditet u obitelji , gubici i tugovanja i drugo. **Obitelji ili dio obitelji**- parovi u priprema za porođaj i prihvat novog člana obitelji, roditelji i djeca ili bračni partneri zbog unapređenja socijalnih i komunikacijskih vještina, roditelji djece s emocionalnim teškoćama, obitelji koje zbog raznih životnih okolnosti prolaze vrlo potresne"krizne" periode u kojima emotivno reagiraju gotovo svi članovi . Ovo su situacije u kojima pada ukupna funkcionalnost obitelji i tada kažemo da je „obitelj u krizi" – npr. nastupanje teške bolesti kod člana obitelji, invaliditet u obitelji, smrt člana obitelji, iznenadne nesreće, rastava braka, ostanak bez posla jednog ili oba roditelja, ovisnost u obitelji, zlostavljanje u obitelji i dr. **Stariji -** osobe starije od 65 godina posljednjih godina značajno više traže savjetovališne usluge te ih je potrebno sagledati kao posebno ranjivu skupinu. Generacija starijih je značajno bolje informirana i uključena u život zajednice te intenzivnije koriste dostupne usluge kao dio gradskih nad standarda u vidu psihološke pomoći. Stariji su dio obitelji, najčešće dio šire obitelji, a u današnjim uvjetima života najčešće žive sami. U Savjetovalište Zdravog grada se javljaju sa specifičnim problemima karakterističnim za stariju populaciju kao što su prilagodba na mirovinu, osamljenost, žalovanje (najčešće zbog gubitka životnog partnera), suočavanje sa simptomima bolesti, suočavanje s invaliditetom (nakon moždanog udara, infarkta,…), uslijed psihičkih smetnji tipa depresije ali i drugih smetnji, npr. uslijed teške bolesti, obiteljskog nasilja (u ovoj dobi rjeđe je partnersko nasilje, a više je zastupljeno ono djece u odnosu na roditelje), zbog znakova demencije i dr.
Logopedski tretmani i savjetovanja	I u 2018. je osiguran kontinuirani rad logopeda za djecu predškolskog uzrasta (i ranog školskog uzrasta škola koje nemaju logopede) urednog psiho-motornog razvoja koja imaju teškoće govornog razvoja, a nisu pokrivena dostupnim logopedskim uslugama u našoj zajednici (odnosno vrtiću/školi). Prednost imaju najmlađa djeca (predškolci i djeca ranog školskog uzrasta) jer se ranim tretmanom koji uslijedi pri kraju govornog razvoja (5.5 godina), a pred školu djeci daje potpora da s minimalnim teškoćama ili bez teškoća krenu u školu što predstavlja prevenciju ranih školskih teškoća i školskog neuspjeha. Prevencija školskoh neuspjeha dokazano je značajan čimbenik dječjeg zdravog razvoja jer umanjuje dječju frustraciju te pomaže pozitivnu dječju afirmaciju na početku školovanja i štiti djecu od odstupajućih i rizičnih ponašanja tijekom odrastanja.
Unapređenje rada savjetovališta Istre	Stručni tim Zdravog grada vodi istarski projekt *Unapređenje rada savjetovališta Istre* u okviru Plana za zdravlje IŽ i prioriteta unapređenje mentalnog zdravlja djece , mladih i obitelji Istre. Voditeljica ovog projekta za Istru je Nataša Basanić Čuš uz pomoć tima psihologa-psihoterapeuta porečkog savjetovališta. Porečko psihološko savjetovalište koje je afirmirano kao ekspertni centar lokalne brige za mentalno zdravlje i na razini RH preuzeo je vođenje ovog istarskog projekta u cilju osnaživanja lokalnih savjetovališta Istre, stvaranja minimalnih standarda za mrežu savjetovališta Istre koja mogu biti funkcionalna u vlastitim okruženjima s ciljem izjednačavanja mogućnosti za zaštitu mentalnog zdravlja stanovnika Istre. Program sadrži segmente educiranja timova savjetovališta Istre, suradnje sa akademskim stručnjacima RH iz ove djelatnosti, popisivanje resursa savjetovališta Istre, propisivanje minimalnih standarda za rad lokalnih savjetovališta koja će biti dio istarske mreže funkcionalnih savjetovališta, osiguravanje stručno

	administrativnog „paketa“ za rad savjetovališta koji je u Poreču postao standard (pravila rada savjetovališta, vođenje dokumentacije, evidentiranja klijenat ai usluga, načini utvrđivanja ranjivosti i participacija i sl.).
Stručna – edukativna potpora suradničkim organizacijama	Tijekom 2018. pružana je podrška Domu za starije i nemoćne u Novigradu u vidu osnaživanja kadrova za obavljanje teškog posla sa ranjivom skupinom korisnika (edukativno suportivne grupe za kadar njegovateljica ustanove, načini nošenja sa stresom, suočavanje sa korisnicima i njihovim potrebama, profesionalne granice, odnosi sa obitelji, prevladavanje stresa na poslu.. i sl). Voditeljica programa bila je psihologinja, Sandra Milotti Ašpan ; suradnik na programu psiholog Adrian Štark.
Trajno formiranje educiranih lokalnih stručnih timova Zdravog grada	Zdravi grad Poreč je stručno ekipiran zaposlenicima i vanjskim stručnim suradnicima u skladu s psihosocijalnom i zdravstvenom djelatnošću te osnovnim programskim područjima. Osigurava stručne usluge koje nadziru strukovne komore RH prvenstveno (Hrvatska psihološka komora i hrvatska liječnička komora, HMZG i supervizori). U savjetovalištu se prakticira multidisciplinarni pristup problemima i rad stručnjaka različitih dodiplomskih edukacija (psiholozi, liječnici, edukacijski rehabilitatori, socijalni pedagozi, med. sestre, primalje i dr.) te različitih post diplomskih specijalnosti što osigurava stručan pristup verificiranim metodama rada u odnosu na svaku etiologiji problema i svakog klijenta. Dio obveznog rada i godišnjeg programa odnosi se na planiranje i pohađanje edukacija djelatnika i stručnih suradnika za trajno osposobljavanje visoko stručnih multidisciplinarnih lokalnih timova što uvjetuju i strukovne komore RH. Provode se i stalne su stručnjačke (unutarnje) i vanjske supervizije (vanjski stručnjaci-supervizori). Usluge savjetovanja i/ili psihoterapije porečkim građanima pružaju educirani stručnjaci koji su, uz svoje psihoterapijsko usmjerenje i superviziju, uključeni u proces cjeloživotnog učenja te u proces bodovanja i obnavljanja stručnih licenci za rad po obvezama u odnosu na strukovne komore RH (prvenstveno Hrvatsku psihološku komoru i liječničku komoru). Zdravi grad“ Poreč posjeduje stručni resurs savjetovatelja/psihoterapeuta s formalnim specijalističkim i znanstvenim edukacijama za savjetovanje i psihoterapiju iz različitih savjetodavnih/psihoterapijskih škola i pravaca: Teorije izbora i Realitetne terapije, Sistemske obiteljske terapije, Geštalt psihoterapije, Kognitivno-bihevioralne terapije, Psihodinamskog pristupa, Neurolingvističkog programiranja , te iz oblasti gubitaka i tugovanja, kriznih intervencija, savjetovanja u partnerskim odnosima, rada s psihološkim teškoćama i psihopatologijom kod djece , poremećaja hranjenja i mnogih drugih.
Mentoriranje porečkih vježbenika, psihologa i studenata psihologije te mentorstvo srodnim strukama /studentima u Zdravom grad	Mentorski rad za praćenje studentice psihologije Maje Jugovac tijekom obavezne prakse, mentorica psihologinja Nataša Basanić Čuš. Mentorski rad za praćenje vježbenice psihologinje Emine Nezirević tijekom obaveznog vježbeničkog staža, mentorica psihologinja Sandra Milotti Ašpan.

2. KORISNICI/E

struktura i broj korisnika – po dobi, spolu

Ukupno prihvaćeno korisnika u **2018**. u Savjetovalište Zdravog grada Poreč 8psihološko savjetovanje i psihoterapije):

Struktura direktnih korisnika 2018.

Spol	Dob	Rizik	Broj korisnika
Muški	4-7	Populacija koja iskazuje problem	13
Ženski	4-7	Populacija koja iskazuje problem	6
Muški	8-14	Populacija koja iskazuje problem	44
Ženski	8-14	Populacija koja iskazuje problem	19
Muški	15-19	Populacija koja iskazuje problem	25
Ženski	15-19	Populacija koja iskazuje problem	30
Muški	20-23	Populacija koja iskazuje problem	12
Ženski	20-23	Populacija koja iskazuje problem	17
Muški	24-65	Populacija koja iskazuje problem	175
Ženski	24-65	Populacija koja iskazuje problem	333
Muški	65 i >	Populacija koja iskazuje problem	11
Ženski	65 i >	Populacija koja iskazuje problem	33

UKUPNO DIREKTNIH KORISNIKA: 718

INDIREKTNO SAVJETOVANJE KORISNIKA:

Telefonsko i mail savjetovanje**: 1655**

(po spolu 70% Ž, 30% M)

Struktura direktnih korisnika logopedskih usluga 2018.

Spol	Dob	Rizik	Broj korisnika
Muški	4-7	Teškoće govornog razvoja	44
Ženski	4-7	Teškoće govornog razvoja	30
Muški	8-10	Teškoće govornog razvoja	3

UKUPNO DJECE DIREKTNIH KORISNIKA tretmana: 77

UKUPNO RODITELJA KORISNIKA SAVJETOVANJA LOGOPEDA: 81

INDIREKTNIH KORISNIKA:

Uz direktne korisnike usluga se vezuje višestruko veći broj korisnika koji od savjetovanja/psihoterapije imaju indirektnu korist iako u terapiju nisu uključeni (partneri, djeca, šira obitelj, škola, razredni odjel, radno okruženje i dr.). Procjenjujemo da je u 2018. bilo cca 3000 indirektnih korisnika svih oblika savjetovanja (direktnog i indirektnog).

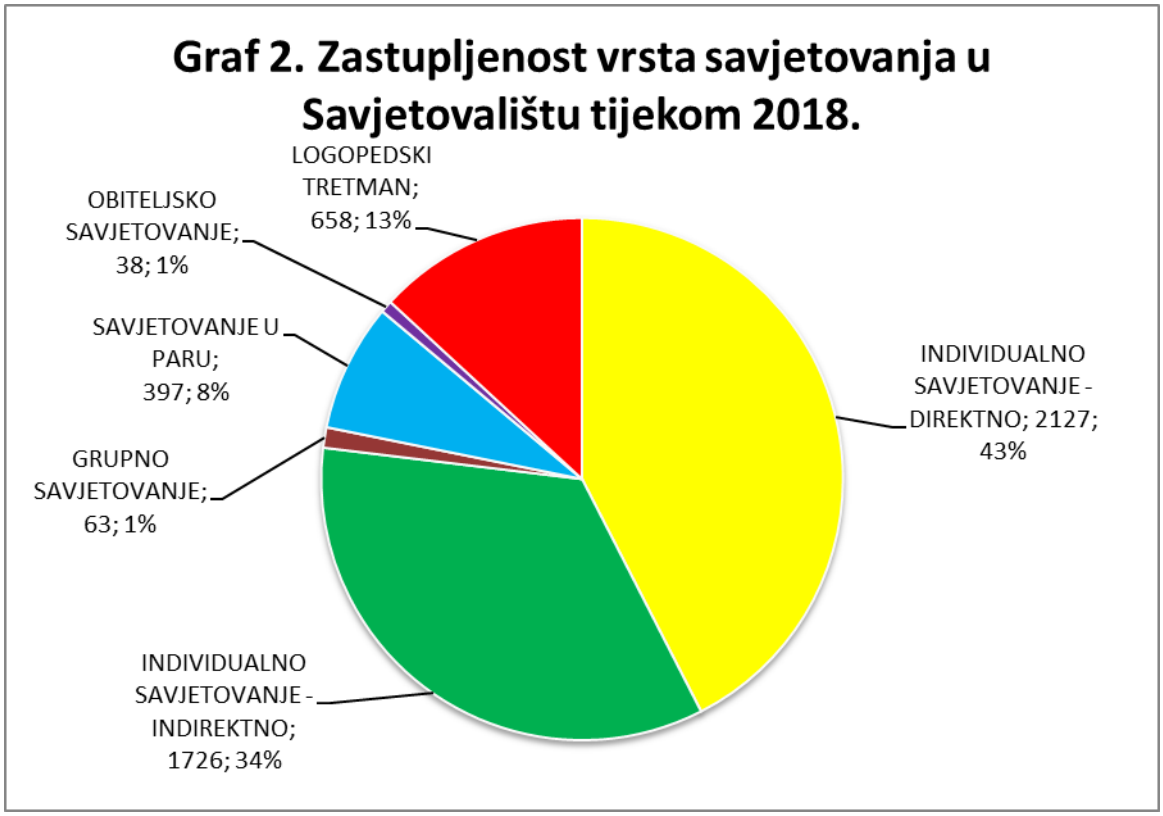

Napomena:
Grupna savjetovanja prikazana u Grafu 2. prikazuju broj godišnje realiziranih grupnih susreta za grupe trudnica i budućih tata u programu pripreme za porođaj i prihvat bebe te susrete grupnog suportivne psihoterapijske podrške za osobe s invaliditetom. Od ukupno održana 63 grupna susreta 18 grupnih susreta je održano za grupe pripreme za porođaj, a 45 susreta u grupi podrške za osobe s invaliditetom.

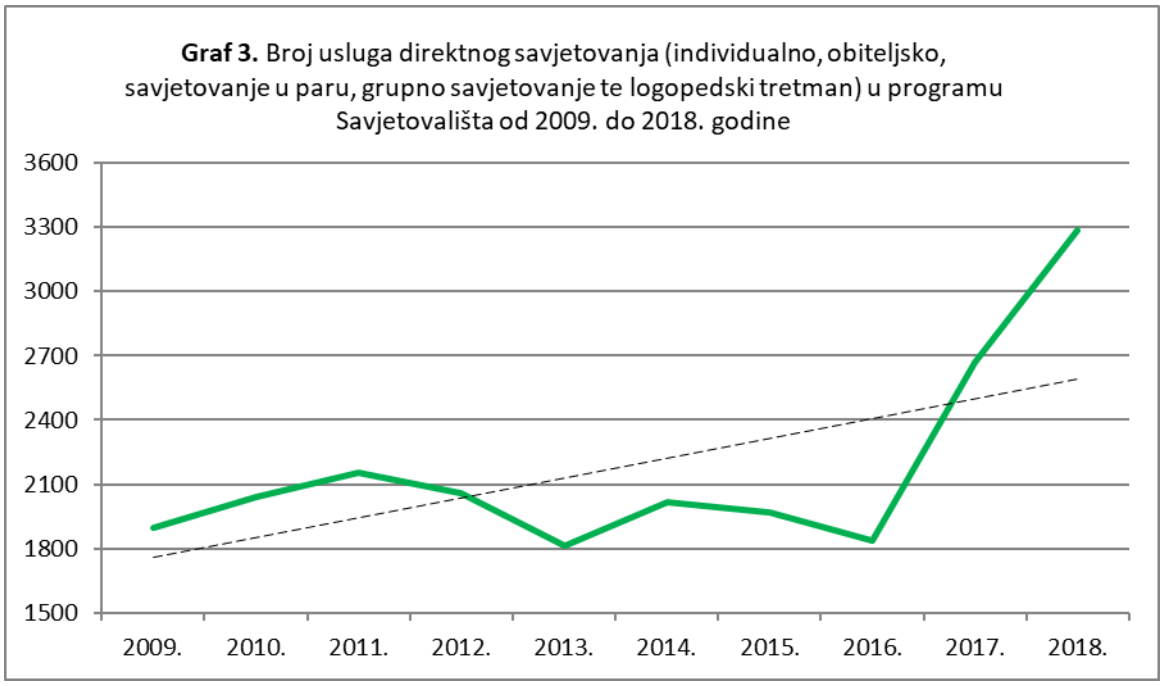

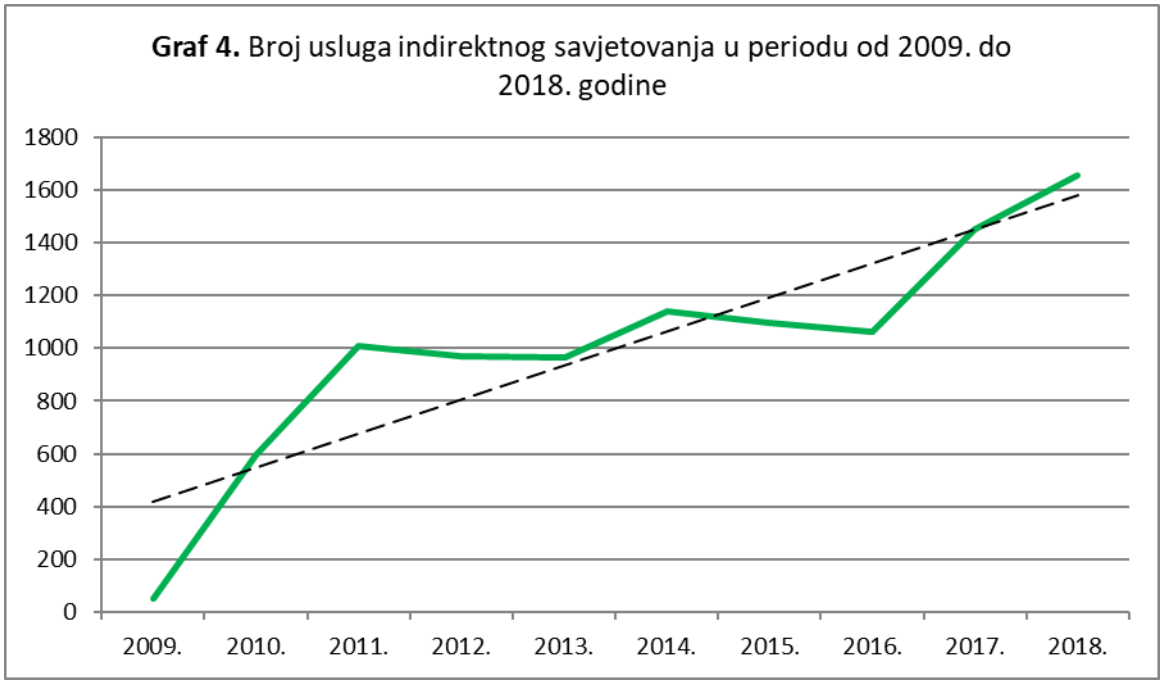

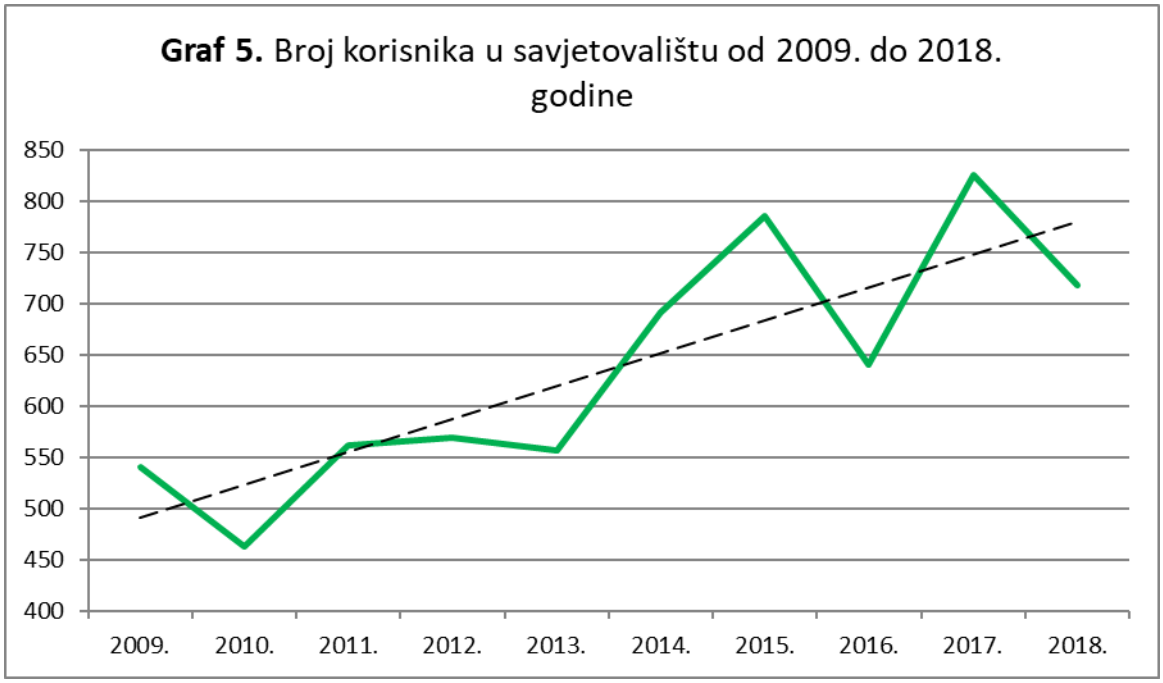

3. Najveći uspjeh provedenog projekta/programa
I nakon 25 godina jedino takvo lokalno stručno osmišljeno i organizirano savjetovalište u RH u lokalnoj zajednici kojemu je osnivač JLS i koje predstavlja nad standard zaštite mentalnog zdravlja na za sve stanovnike u neposrednom okruženju. Višegodišnja održivost i razvoj Savjetovališta, kontinuitet rada, povjerenje građana Poreča koji iz godine u godinu koriste usluge Savjetovališta u sve većem broju, prepoznatljivost Savjetovališta na razini regije i RH kao vodećeg zaštitnog programa za mentalno zdravlje građana u RH, zastupljenost korisnika iz čitave sjeverozapadne Istre. Činjenica da je Zdravi grad Poreč svojim programima za zaštitu zdravlja, posebice mentalnog zdravlja, prerastao u ekspertni centar za *zdravlje obitelji* Hrvatske mreže zdravih gradova te tijekom 2016. stekao status centra za edukacije i unapređenje rada savjetovališta Istre.

PROGRAM REDUKCIJE TJELESNE TEŽINE: DEBLJINA – BOLEST ILI IZBOR

1. AKTIVNOSTI I REZULTATI	
AKTIVNOSTI	**REZULTATI**
Polazne osnove / multidisciplinarni pristup problemu	Problemi vezani uz prekomjernu težinu i hranjenje uopće se sve češće vezuje i uz mentalne teškoće te se govori o ovisnosti o hrani, emocionalnom jedenju i prejedanju odnosno o poremećajima hranjenja. Danas se u stručnim krugovima govori i o epidemiji debljine. Istraživanja pokazuju da je 75% prekomjernog jedenja izazvano *emocionalnim jedenjem* odnosno neugodnim emocijama i drugim stanjima u kojima hrana često biva način suočavanja s problemima. Stoga je prevencija pretilosti i promocija zdravih navika hranjenja veoma zahtjevan i kompleksan zadatak koji traži multidisciplinarni tim stručnjaka. Hrvati su prilično visoko na top ljestvici najdebljih u Europskoj uniji. Hrvatska je među 28 članica Europske unije (EU) na osmom mjesto po broju pretilih ljudi (body indeks veći od 30), sa zastupljenošću u populaciji od 18,7%, što je iznad prosjeka EU od 15,9 %, pokazuju podaci posljednjeg istraživanja Eurostat. Sklonost debljanju u Hrvatskoj raste s godinama, pa je najviše debelih među populacijom od 45-74 godine, njih 25%. No povećana sklonost debljanju pokazuje se već od 35. godine, pa tako u dobnoj skupini od 35 do 44 godine života. I pretilost kod djece je u porastu. Prema procjeni stručnjaka ako se ne poduzmu sveobuhvatne mjere od vrtića do odrasle dobi Hrvatskoj tek predstoji prava epidemija pretilosti. Isto predstavlja ozbiljan problem jer je debljina povezana sa nizom zdravstvenih i psiholoških teškoća kod djece i odraslih. Problem pretilosti prekomjerno pogađa pojedince i obitelji iz svih kategorija s obzirom na socio ekonomski status i obrazovanje. Prema Eurostatu, najviše pretilih je na Malti (26 %), u Latviji (21,3 %), Mađarskoj (21,2%) i Velikoj Britaniji (20%). Najmanje debelih bilježe Rumunjska (9,4 %), Italija (10,7 %), Nizozemska (13,3%), Belgija i Švedska (14%). Mjere u prevenciji prekomjerne tjelesne težine i pretilosti ne trpe odgodu jer SZO pretilost smatra globalnom epidemijom 21. stoljeća sa značajnim rizikom za zdravlje. Broj pretilih osoba među kojima i djece zastrašujuće raste. Predviđa se da će do 2025. godine 50% populacije biti pretilo s ozbiljnim popratnim rizicima za zdravlje. Isto će vrlo ozbiljno ugroziti zdravlje pretilih osoba i snažno će se reflektirati na zdravstvene sustave zapadnih zemalja koji će morati liječiti brojne zdravstvene posljedice debljine. Debljina je jedan od vodećih rizika za kardiovaskularne bolesti i incidente. Prema pokazateljima ukupno 16,5% djece u RH ima prekomjernu težinu ili je pretilo. Sve je više djece sa šećernom bolesti i visokim krvnim tlakom koji se identificira već pri završetku OŠ-e, a povezuje se među ostalim sa prekomjernom tjelesnom težinom i pretilošću djece. Pretila djeca imaju i značajne psihološke probleme, posebno emocionalne i ponašajne. Sklona su povlačiti se od grupa vršnjaka, razvijaju osjećaj manje vrijednosti, brojne komplekse, lošu sliku sebe, nisko samopoštovanje, anksiozna i depresivna stanja i poremećaje, agresiju itd. Slijedom navedenog, djeca sa lošim prehrambenim navikama su na samom početku svog životnog puta u vrlo ozbiljnom riziku za psihičku stabilnost i fizičko zdravlje. Kandidati su za razne emocionalne i ponašajne teškoće kao i za kardiovaskularne, endokrine i bolesti lokomotornog sustava. Problem prekomjerne težine i pretilosti djece ozbiljniji je i značajno zastupljeniji od maloljetničke delikvencije, nasilništva ili npr. ovisnosti o drogama. Prekomjerna debljina u čitavim obiteljima multifaktorski je uvjetovana promjenom načina života, brzom dinamikom rada roditelja i njihovim izbivanjem iz obitelji, prehrana djedov i baka koji često pogoduju djeci i njihovim željama na štetu zdrave hrane (slatkiši, tjestenina i sl.) ili pak čitave obitelji konzumiraju brzu nezdravu *fast food* hranu. Roditelji, na žalost, problem pretilosti djece, pa ni sebe samih, često ne shvaćaju dovoljno ozbiljno. Vrlo često ne primjećuju na vrijeme niti druge poremećaje hranjenje npr. anoreksiju i bulimiju. S druge strane prehrambene navike se stječu u obitelji, a poremećaji hranjenja također su vrlo često simptom i manifestacija uzrokovana poremećajima u funkcioniranju obiteljskog sistema i emocionalnim teškoćama i odnosim au obitelji. Ovaj program naše ustanove specifičan je na području Istre i RH jer se realizira u multidisciplinarnom timu stručnjaka (psiholog, liječnik, nutricionist, kineziolog) te sagledava probleme poremećaja vezanih uz hranu kompleksno vodeći računa o različitim čimbenicima

	koji su u osnovi ovih poremećaja. Program je specifičan po tome što od samog iniciranja 2009. godine u centar pažnje stavlja rad na psihičkim procesima, doživljajima, uvjerenjima, odnosu prema sebi, vlastitom tijelu, rad na odnosima, rad na zadovoljavanju vlastitih potreba uz uvažavanje drugih što postepeno dovodi do promjene ponašanja i promjene navika hranjenja kao trajnu vrijednost, a ne isključivo regulaciju tjelesne težine i/ili načina prehrane
Savjetovalište za osobe s prekomjernom tjelesnom težinom (individualna, obiteljska i grupna savjetovanja /psihoterapije)	Suočavanje s poremećajima hranjenja među kojima i sa debljinom izuzetno je zahtjevan zadatak za osobe koje se s problemom suočavaju kao i za stručnjake. Usmjeren je mijenjanju prehrambenih navika, najčešće čitavih obitelji, te nadvladavanju emocionalnog jedenja i prejedanja savjetovanjem te po potrebi dugotrajnim psihoterapijskim tretmanima. Zato se kod poremećaja hranjenja ali i redukcije težine rezultati mogu očekivati kada se u rad uključuju multidisciplinarni timovi. S tim u vezi tijekom 2018. stvoreni su uvjeti i za početak rada Savjetovališta za prehranu u suradnji sa ZZJZ IŽ u prostorima Zdravog grada. Osobe s prekomjernom težinom redovito imaju loše prehrambene i uopće životne navike kao i sjedilački način života. Stoga je cilj stručno vođenih radionica i stručnog savjetovanja u ovom programu modifikacija cjelokupnog ponašanja osobe, a onda kao posljedica istog redukcija tjelesne težine odnosno prevladavanju drugih poremećaja hranjenja u osnovi kojih su loši međuljudski odnosi i emocionalni problemi. .Program Zdravog grada baziran je na stručnoj pomoći i kontroliranom skidanju suvišnih kilograma te mijenjanju loših navika hranjenja te usvajanju zdravih navika u prehrani kao temelja zdravog života. Korisnici programa se uključuju u individualni, obiteljski i grupni savjetodavni/psihoterapijski i edukativni program ovisno o dobi i drugim indikacijama za određeni oblik rada. Grupni rad s osobama prekomjerne težine pokazuje se izrazito efikasnim i motivirajućim za polaznike grupa jer dolaze do izražaja sve prednosti grupnog rada. Po potrebi se organizira i individualni/obiteljski rad s korisnicima, a taj je oblik rada posebno indiciran za osobe sa drugim tipom poremećaja hranjenja. Grupni program Zdravog grada baziran je na grupnom savjetodavnom radu, putem 20 osnovnih radionica za svaku grupu polaznika, tijekom 6 mjeseci. Slijedom provođenja ovog programa polaznici skidaju suvišne kilograme što se prati putem antropometrijskih mjera uz nadzor i kontrolu stručnjaka i to 2-4 kg prosječno mjesečno. Istovremeno uče pravila pravilne prehrane kao dugoročni životni izbor za zdravlje. Cilj programa je da stručnim metodama i oblicima rada polaznici programa mijenjaju vlastito ponašanje te da promjenom vlastitog ponašanja utječu na zdravu prehranu svojih ukućana odnosno čitave obitelji. Rad je baziran na Teoriji kontrole i realitetnoj terapiji W. Glassera te spoznajama iz oblasti medicine, nutricionizma, kineziologije. Za osobe koje manifestiraju druge oblike poremećaja hranjenja (anoreksija, bulimija i dr.) provodili su se psihoterapijski tretmani ukoliko postoji indikacija za vanbolnički tretman. Posebno su osmišljeni segmenti rada poštujući dobno razvojne razlike, specifičnosti metabolizma i različitu sklonost bolestima različitih dobnih skupina građana. Tako su razvijena programska područja rada s: - pretilom djecom (i njihovim roditeljima), - odraslima, - starijima. DJECA- Pretila djeca imaju značajne fizičke i zdravstvene probleme kao i psihološke probleme, posebno emocionalne i ponašajne. Ovaj je segment programa najznačajniji u vidu zahvaćanja djece u najranijoj dobi. Baziran je na edukaciji roditelja koji trebaju djetetu pružiti pomoć, podršku ali i vlastiti primjer. Segment rada s djecom zapravo zahtijeva intenzivan rad s roditeljima koji uglavnom ne prepoznaju dječju pretilost kao značajan problem, pogotovo ne u najranijoj dobi kada je najbolje problem zahvatiti i fiksirati zdrave navike hranjenja. S tim u vezi ostvarena je suradnja sa Osnovnom školom Poreč u cilju generacijskog obuhvata edukacijom djece i roditelja trećih razreda pred ulazak djece u pubertet. Radionice se modificiraju i u narednom razdoblju će biti usmjerene prvenstveno roditeljima djece razredne nastave. Edukativni tim čine psihologinje, voditeljice programa Tina Benčić i Marijana Rajčević Kazalac sa suradnicima.

	ODRASLI- su najviše zastupljena skupina u ovom programu jer dolaze samoinicijativno ili na preporuku liječnika kod već identificiranih zdravstvenih problema, senzibilizirani letcima, usmenom predajom ranijih korisnika i na druge načine. Samim tim ova skupina čini najveće pomake u skidanju suvišnih kilograma ali je i najveći zahtjev ove skupine dugoročno održavanje optimalne tjelesne težine jer su odrasli čitav niz godina fiksirali krivi obrazac ponašanja u odnosu na hranu te je modifikacija ponašanja zahtjevniji proces. Po spolu su značajno više uključene žene jer su žene motivirane zdravljem i fizičkim izgledom dok muškarce, prema našim iskustvima, uglavnom motivira na promjenu isključivo ozbiljna promjena u zdravstvenom stanju. STARIJE OSOBE-rad sa starijim osobama je zahtjevniji i traži posebno pažljiv pristup zbog dobi polaznika, zbog drugih bolesti koje su učestalije u starijoj životnoj dobi, promjena metabolizma u starijoj dobi, težeg kretanja i slično. Sve navedeno starije osobe stavlja u „začarani krug rizika“ iz kojega bez podrške teško mogu izaći. Kako su stariji putem Kluba umirovljenika Galija pokazali poseban interes za ovakve oblike rada osmišljen je pod segment ovog programa pod nazivom *„Čuvaj svoje srce da ti dulje traje“.* Programa također baziran na usvajanju zdravih navika hranjenja, a prilagođen specifičnom komorbiditetu starijih. U programu je realiziramo i zdravstveno-psihološko savjetovalište za starije osobe.
Aktivnosti za zdravlje	U Istri, pa tako i u Poreču, održana je još jedna manifestacija za zdravlje HODITI I ZDRAVI BITI-LA SALUTE VIENNE CAMMINANDO 2018. Manifestacija se obilježava povodom Svjetskog dana zdravlja koji se svake godine obilježava 7.4. Centralni dio manifestacije je istovremeno hodanje građana istarskih gradova i okolnih područja koje simbolizira osobnu tjelesnu aktivnost za zdravlje dok popratni dio čini konferencija za zdravlje koje je u 2018. godini bio domaćin Grad Rovinj. Nositelj manifestacije Hoditi i zdravi biti za Poreč je bio, kao i prethodnih godina, Zdravi grad Poreč dok su partneri u projektu Grad Poreč, osnovne škole Poreča, Udruga kineziologa Poreč, Dom za starije i nemoćne Poreč, Crveni križ Poreč, Klub umirovljenika “Galija”, sekcija dijabetičara – Galija Poreč. Poreč je u 2018. bio istarski grad sa najvećim brojem hodača te prvi afirmirao organizirano hodanje za zdravlje učenika osnovnih škola. Tako je u Poreču ukupno hodalo 1380 hodača. 1. ***„HODITI I ZDRAVI BITI“ 13.04.2018***., petak, hodali učenici 1.-4. razreda porečkih osnovnih škola. (780 djece istovremeno). Organizacija i partnerstvo ostvareno sa školama i Udrugom kineziologa Poreč. 2. ***„HODITI I ZDRAVI BITI“ 14.04.2018***., subota, hodanje za građane, vrijeme trajanja od 9.00 do 13,00 sati, aktivnost istovremenog pješačenja građana. U **Poreču je hodalo 600 hodača.** U Poreču su se u aktivnost uključili građani svih dobnih skupina, odrasli, djeca, stariji, čitave obitelji, umirovljenici, osobe s invaliditetom i dr. U organizaciji Zdravog garda i partnera zainteresirani su mogli mjeriti tlak i razinu šećera u krvi za što su se pobrinuli suradnici iz Doma za starije i nemoćne Poreč, Crvenog križa, te Sekcije dijabetičara – Kluba „Galija“. ZDRAV DOMJENAK – u prosincu 2018. godine je održan i božićni domjenak za članove svih grupa koje su sudjelovale u programu redukcije tjelesne težine. Na domjenku se stari i novi članovi grupa druže, razmjenjuju iskustva, demonstriraju jedni drugima i uče kako se može zabaviti i družiti, a pri tom jesti i piti zdravo (serviraju voće, povrće, voćne i povrtne namaze i složence, vodu…), sudjelovalo 38 osoba i stručni voditelji.
Predstavljanje programa i medijska promocija	Program je višekratno predstavljen putem različitih medija i na stručnim skupovima, putem lokalnog radija, porečkih portala, web stranice i facebooka Zdravog grada. Posebna pažnja je posvećena senzibiliziranju javnosti na prepoznavanje problema prekomjerne težine kod djece i odraslih putem radio emisija, stručnih članaka, informativno edukativnih brošura i putem predavanja za roditelje, nastavnike i mlade ljude.

2. KORISNICI/E	
struktura korisnika - po dobi, spolu	Ukupno prihvaćeno korisnika u **2018**. u program vezan uz poremećaje hranjenja i redukciju tjelesne težine Zdravog grada Poreč:

Struktura direktnih korisnika 2018.

Spol	Dob	Rizik	Broj korisnika
Muški	4-7	Populacija koja iskazuje problem	1
Ženski	8-14	Populacija koja iskazuje problem	3
Ženski	15-19	Populacija koja iskazuje problem	1
Muški	24-65	Populacija koja iskazuje problem	3
Ženski	24-65	Populacija koja iskazuje problem	24
Muški	65 i više	Populacija koja iskazuje problem	3
Muški	65 i više	Populacija koja iskazuje problem	13

UKUPNO DIREKTNIH KORISNIKA grupe/edukacije: 48

UKUPNO u aktivnostima -*Zdravi životni izbori* i navike: Hoditi i zdravi biti, Zdrav domjenak 780

INDIREKTNI KORISNICI: 2500

U 2018. je u odnosu na korisnike odrađeno:
-151 individualnih susreta/tretmana
-15 savjetovanja u paru,
-62 susreta u program grupa,
-70 susreta fizičke aktivnosti.

3. Najveći uspjeh provedenog projekta
Programom se direktno djeluje na jedan od značajnih rizika za razvoj kardiovaskularnih bolesti i kardiovaskularnih incidenata. U programu su educirane čitave obitelji o problemima prekomjerne tjelesne težine kao i o zdravoj prehrani. Tako je uz ostale programe, Zdravi grad Poreč prepoznat i kao mjesto u zajednici za podršku osobama s prekomjernom tjelesnom težinom, savjetovališni centar za poremećaje hranjenja (anoreksija, bulimija i atipične poremećaje hranjenja) te centar promocije zdrave prehrane. Tijekom evaluacije i usmjerenih intervjua smo utvrdili da je ovo program koji ima izraziti utjecaj na članove uže, a često i šire obitelji direktnih korisnika programa. Naime, usvajanjem novih znanja o zdravoj prehrani te razvijanjem samokontrole korisnici programa direktno utječu na ukupni način prehrane u vlastitim obiteljima (naročito stoga što su u programu više zastupljene žene koje su najčešće supruge i majke). Porečko savjetovalište se je profiliralo u centar za tretman poremećaja prehrane.

4. Modifikacije programa
U pripremi modifikacija programa edukacije roditelja i rada sa grupama.

VRŠNJAK POMAGAČ – MLADI VOLONTERI ZDRAVOG GRADA

1. AKTIVNOSTI I REZULTATI	
AKTIVNOSTI	**REZULTATI**
Polazna osnova / razvojne značajke i rizici za rast mladih	Mladi su razvojno jedna od najosjetljivijih (najranjivijih) skupina u populaciji. Razvoj djeteta i mladog čovjeka popraćeno je burnim psiho fizičkim promjenama, mogućim prolaznim zdravstvenim i emocionalnim teškoćama, formiranjem osobnog identiteta. Mladi su upravno stoga dodatno izloženi rizičnom ponašanju uopće, najrizičnija su skupina u populaciji za

	eksperimentiranje sa sredstvima ovisnosti i razvoj ovisničkog ponašanja. Specifičnost perioda puberteta i adolescencije je i razvojna okrenutost vršnjacima zbog čega su mladi upravo u periodu kada imaju najviše osobnih teškoća najmanje skloni tražiti pomoć i podršku odraslih. Štoviše to je dob kada se najčešće javlja otpor i prkos u odnosu na autoritete i sve važne odrasle osobe u okruženju, kada se krše pravila i testiraju granice koje odrasli postavljaju. Za rješavanje problema mladi se najčešće obraćaju vršnjacima. S druge strane, vršnjaci imaju dobru volju i želju da pomognu ali nemaju iskustva ni pomagačkih znanja. Bez obzira na tehnološki napredak, dostupnost informacija, korištenje Interneta i društvenih mreža mnogi mladi i danas traže informacije od prijatelja, a najmanje direktno od profesionalaca. Zato je do mladih potrebno probijati raznim efikasnim putovima. Jedan od putova jest i edukacija vršnjaka pomagača. Prilikom pripremanja mladih za pomagače vrlo je važno poznavati razvojne faze odrastanja mladog čovjeka, voditi računa o dinamici njihova života, zadovoljavanju različitih specifičnih interesa te jasno ograničiti i dozirati njihova volonterska nastojanja i aktivnosti. Kod mladih vrlo lako može doći do sagorijevanja te se lako mogu naći u prezahtjevnoj pomagačkoj situaciji zbog svoje nedovoljne zrelosti, ograničenog iskustva u ozbiljnim međuljudskim odnosima i patnjama te zbog nedovoljnog znanja. Stoga je nužno kada se mladi osposobljavaju za volontere da sa njima rade educirani stručnjaci iz oblasti ljudskog razvoja i ponašanja. Mladi kada se poštuje specifičnost njihova razvoja predstavljaju iznimni pomagački resurs zajednice, a perspektivno ulaganje u mlade je najisplativije ulaganje.
Organizirani rad stručnjaka s mladima u zajednici	Program omogućava djelovanje na osobni rast i razvoj te osnaživanje mladih osoba u periodu adolescencije ali i njihovo pripremanje za ulogu vršnjaka pomagača. Mladi se u programu pripremaju i za ulogu nositelja socijalnih akcija u lokalnom okruženju te za volontarijat uopće. Mladi su u grupnom programu: -ostvarivali dobre socio-emocionalne odnose u grupi, -kvalitetno zadovoljavali potrebe za osobnim rastom i razvojem, -adekvatno usvajali znanja i socijalne vještine, -naučili pružati pomoć i podršku vršnjacima , - postajali pozitivni model za identifikaciju, -razvijali senzibilitet za pomoć drugima, -otkrili vlastiti potencijal i motivaciju da osmišljavaju i da se uključuju u preventivne i socijalne aktivnosti usmjerene vršnjacima i široj zajednici, -kvalitetno koristili svoje slobodno vrijeme tijekom burnog perioda odrastanja. Nakon cjelogodišnjeg rada svaka grupa mladih pokazuje značajne pomake u sferi unapređenja varijabli socijalnih vještina, samopouzdanja te općeg razumijevanja ljudskog ponašanja . Program je obuhvaćao 33 grupnih susreta godišnje u trajanju od 90 minuta za svaku grupu , veličina grupe do 20 članova; realizirana u radioničkom tipu rada i doživljajnom učenju. Dijelovi programa : -RAZINA INFORMIRANJA/POUČAVANJA, -RAZINA RADA NA SEBI, -RAZINA PRIMJENE ZNANJA U SOCIJALNIM I PREVENTIVNIM AKCIJAMA..
Poticanje inicijative mladih- Mladi kao značajan resurs u socijalnim i preventivnim akcijama lokalne zajednice	Mladi volonteri – Vršnjaci pomagači učestvuju u osmišljavanju aktivnosti za mlade i čitavu zajednicu te postaju aktivni sudionici društvenog života grada te modeli za identifikaciju vršnjacima. Tijekom 2018. godine uobičajeno su organizirali okrugle stolove, parlaonice, kvizove znanja, uključivali se u humanitarne akcije, bezalkoholne večeri, radio emisije te poticali vršnjake i zajednicu na zdrave životne izbore. Tijekom Mjeseca borbe protiv ovisnosti realizirali su javne prezentacije mini projekata mladih, humanitarne aktivnosti te kampanju 1000 dopisnica na 1000

	adresa, a i putem medija (Radio Centar) su mlade pozivali na zdrave životne izbore. Uključili su se u projekt sezonskog zapošljavanja mladih u suradnji s gradskim resornim odjelom, Zdravim gradom i svojim školama, povezivali mlade Poreštine s inicijativama Zaklade za poticanje civilnog partnerstva IŽ, osmislili kampanju za suzbijanje ranog pijenja, učili se samostalnom pisanju projekata te zastupali interese mladih u zajednici.
Pomoć vršnjacima rizičnog ponašanja, provođenje preventivnih aktivnosti u lokalnoj zajednici i aktivno zastupanje interesa mladih	Mladi su realizirali pomagačke aktivnosti i predstavljali sponu između jednog dijela vršnjaka s problemima i stručnjaka te direktno utjecali na povezivanje vršnjaka i stručnjaka koji im mogu pomoći. Uz podršku Zdravog grada te samostalnom aktivnošću mladi pokreću diskretne zaštitne aktivnosti i programe u odnosu na ranjive vršnjake.
Praćenje dugoročnih osobnih ishoda	Kompletan program o kojemu je riječ pokazuje na razini dugoročnog praćenja pozitivne ishode za korisnike uključene u program pa se opravdano temeljem pokazatelja može govoriti da ovaj program osigurava zaštitu za mlade koji ga polaze (ispitivanja voditeljica programa, IMHPA procjena, PREFFI procjena od IŽ i ERF-a). Najvažniji dugoročni ishod pokazuje već u godinama praćenja da polaznici grupa Mladi volonteri dugoročno biraju volontarijat kao način usmjeravanja vlastitog slobodnog vremena nakon završetka programa bilo u mjestu studiranja bilo u mjestu stanovanja te ovo držimo jednim od najznačajnijih ishoda programa. Dugoročni ishodi također pokazuju da se ovi mladi uključuju u pomaganje raznim institucijama i udrugama koje se bave socijalnim i humanitarnim radom jednakim intenzitetom i predanošću kojom se uključuju u akcije Zdravog grada. Mladi koji su polazili projekt nadalje pokazuju veća akademska postignuća, ne ulaze u rizična ponašanja, trajno pokazuju veći senzibilitet za ljude s teškoćama. EVALUACIJA/ ISHODI NA OSOBNOJ RAZINI pokazuje slijedeće prosječne ocjene članova grupa na skali od 1 do 5: -Bolje razumijem ljudsko ponašanje (4.8) -Bolje razumijem sebe (4.5) i druge (4.2) -Razvila/o sam vještine komuniciranja (4.6) -Prihvaćam probleme i pokušavam ih riješiti (4.5) -Usmjeravam svoje misli i osjećaje na pozitivne stvari (4.1) -Otkrivam pozitivno u sebi (4.3 i drugima (4.4) -Imam veće samopoštovanje (4.7) -Lakše rješavam sukobe i konfliktne situacije (4.2) -Stvaram bolje odnose (4.5)

2. KORISNICI/E

struktura i broj korisnika – po dobi, spolu i drugim karakteristikama značajnim za projekt

Struktura direktnih korisnika 2018.

Spol	Dob	Rizik	Broj korisnika
Muški	15-19	Opća populacija	8
Muški	15-19	Populacija u riziku	5
Ženski	15-19	Opća populacija	20
Ženski	15-19	Populacija u riziku	6

UKUPNO DIREKTNIH KORISNIKA: 39

INDIREKTNI KORISNICI
(obitelj, vršnjačke grupe, vršnjaci u školi …) 400

U program se uključuju motivirani porečki srednjoškolci dobrovoljno.

3. Najveći uspjeh provedenog projekta/programa
●Osnaživanje mladih u zajednici koji postaju pomagači; ● značajna razina zaštite koju program osigurava polaznicima grupa (utvrđeno longitudinalnim praćenjem generacija volontera (program je iniciran 1998.), ● predstavljanje programa na EU stranicama za prevenciju mentalnih poremećaja www.imhpa.net (**IMPHA Database** (Implementing Mental Health Promotion Action, European Network for Mental Health Promotion and mental Disorder Prevention) ; -PREFFI procjena u suradnji IŽ i ERF-a Zagreb pokazala je također da program ima zaštitni karakter tijekom rasta i razvoja mladih te da polaznike štiti tijekom trajanja programa ali i na razini dugoročnih ishoda.

TERAPIJSKA ZAJEDNICA ZA PRIHVAT, LIJEČENJE, PRAĆENJE I REHABILITACIJU OVISNIKA O ALKOHOLU

1. AKTIVNOSTI I REZULTATI	
AKTIVNOSTI	**REZULTATI**
Polazne osnove / rano pijenje mladih i alkoholizam odraslih	Alkoholizam je jedan od najvećih javnozdravstvenih problema razvijenog svijeta. Vodi k drugim oblicima ovisnosti i čitavom nizu zdravstvenih i psiholoških te socijalnih teškoća, povećava smrtnost stanovništva, stradavanja mladih, povećava nasilje u obitelji i zajednici te potiče mnoga druga neprihvatljiva ponašanja. U osoba koje nemaju kontrolu nad vlastitom požudom spram konzumaciji alkohola govorimo o alkoholizmu. Da bi se razvio alkoholizam kao bolest potrebno je između 5 i 10 godina uz relativno visoku i kontinuiranu konzumaciju alkoholnih pića. Zato kod adolescenata i mladih ne govorimo o alkoholizmu već o ranom pijenju i rizicima koji ono za sobom nosi. Rano pijenje mladih s ciljem opijanja, biranje pijenja alkoholnih pića kao načina zabave, jedan je od vodećih problema zapadno europskih zemalja pa tako i naše zemlje. Prema rezultatima istraživanja, rano pijenje započinje već u pubertetu, najčešće u dobi od 12-13 godina. Srednjoškolci danas lako dolaze u dodir s psihoaktivnim tvarima: legalnim tvarima (alkoholom i cigaretama) kao i onim ilegalnim (lakim i teškim drogama). Svaki treći srednjoškolac konzumira neke od tih tvari te automatski postaje potencijalni ovisnik. Eksperimentiranje mladih ne dovodi nužno do ovisnosti, no svako njihovo pijenje zasigurno dovodi do rizičnog ponašanja i rizik je za razvoj težih oblika ovisnosti pa i alkoholizma. Bez obzira na to što je mladima danas pijenje izgubilo odlike nečeg opasnog, zabranjenog i štetnog, ono je itekako problem našeg društva, svake zajednice i mnogih obitelji. Problem mladih ljudi i djece koja prekomjerno i nekritično piju postaje ozbiljan problem obitelji i šireg društvenog konteksta posebno zbog tolerantnog stava društva, a često i obitelji prema pijenju. Djeci i mladima lako je dobiti krivu poruku o alkoholu. Nerijetko su u prilici vidjeti roditelje koji uz ugodno obiteljsko druženje konzumiraju alkoholna pića. Isto tako reklame vrve slikama alkohola kao životnog suputnika koji je prisutan u radosti i sreći, na nezaboravnim tulumima, sportskim zbivanjima, jednako kao i u teškim trenucima. A, druga strana alkohola, ona crna brojka bezrazložnih gubitaka mladih života pod utjecajem alkohola, neželjenih mladenačkih trudnoća, nasilnog ponašanja značajno je manje vidljiva. U RH se najveći pobol od mentalnih bolesti odnosi na alkoholizam. Alkoholizam nije samo bolest pojedinca, već bolest obitelji i društva. Zbog toga zahtijeva kompleksno liječenje i rehabilitaciju u medicinskom, psihološkom i socijalnom segmentu. Posljedice pijenja alkohola očituju se u mnogim područjima medicine, oko 30-40% internističkih bolesnika liječi se zbog alkoholizma, a 30% psihijatrijskih hospitalizacija odnosi se na ovisnike o alkoholu. U Hrvatskoj se svake godine od alkoholizma po prvi put liječi oko 7000 alkoholičara, međutim broj hospitalizacija je puno veći, što nam govori da je recidiv vrlo čest te da su poslije bolnička i

	izvanbolnička skrb još uvijek slabe ili nedovoljno razvijene. Upravo zato su prema vodećim autoritetima za liječenje alkoholizma vanbolnički modeli liječenja najučinkovitiji i najvažniji za uspješnu apstinenciju, praćenje i rehabilitaciju ovisnika. Upravo je takav porečki program terapijske zajednice (TZ) za liječenje ovisnika o alkoholu pri Zdravom gradu.
Psihosocijalna podrška i liječenje ovisnika o alkoholu i obitelji u van bolničkom pristupu Oblici rada : - individualno savjetovanje, - obiteljsko savjetovanje -savjetovanje u paru - grupno savjetovanje	● U radu TZ za vanbolničko liječenje ovisnika o alkoholu korišteni su individualni, obiteljski i grupni savjetodavni/psihoterapijski pristup. Korisnici programa ostvarili su značajno veću funkcionalnost u obitelji (isto izražava 94% korisnika u 2018.). Evaluacija programa i procjene ishoda programa od strane voditelja, na pojedinačnoj razini dobiti za svakog korisnika//obitelj, pokazuju i u 2018. da je program učinkovit za 100% korisnika koji ostaju u programu. Oni ostvaruju apstinenciju, čak i u slučaju recidiva, značajne promjene u ponašanju, psihološkom i zdravstvenom statusu, postižu dulju ili trajnu apstinenciju te ukupno veću funkcionalnost u obitelji. Pristup liječenja u Terapijskoj zajednici podrazumijeva liječenje uz rad u prirodnom okruženju i uz podršku obitelji. Terapijskim pristupom obitelji su osnaživane za razumijevanje problema alkoholizma i pružanje podrške bolesnom članu u procesu liječenja. Programom se pruža potpora novim ovisnicima/korisnicima programa, ovisnicima u tijeku procesa liječenja te ovisnicima u recidivu, koji uz podršku obitelji i stručnih voditelja programa ostaju u programu i uspostavljaju novu apstinenciju. Posebna podrška se pruža maloljetnoj djeci u obitelji. Tijekom 2018. godine stručni voditelji (dvije stalne stručne voditeljice) su svaka sa svojom grupom provele po 50 grupnih terapijskih susreta. Radilo se sa dvije paralelne grupe od kojih jedna broji 67 članova (20 ovisnika te 47 članova obitelji u grupi), a druga 34 člana (14 ovisnika o alkoholu, te 20 članova obitelji) koji redovito dolaze. Uključeno je 14 novih obitelji (ujedno 14 novih ovisnika) dok je tijekom 2018. ukupno 5 obitelji koje su završile s liječenjem. Rad s ovisnicima o alkoholu je veoma kompleksan jer podrazumijeva 5 godina stabilnog ponašanja i apstinencije ovisnika da bi se moglo reći da je ovisnik izašao iz problema te da bi se mogao otpustiti iz terapijskog procesa i prognozirati dugoročni pozitivan učinak. Iako, uvijek s rizikom mogućeg recidiva s obzirom na definiciju ovisnosti od SZO (ovisnost je kronična recidivirajuća bolest). Vanbolnički pristup smatra se najefikasnijim, najopravdanijim i najekonomičnijim u liječenju alkoholizma kad god je moguće izbjeći hospitalizaciju. Ovakav pristup ne ugrožava egzistenciju obitelji, povećava samopouzdanje ovisnika te mu omogućava bržu rehabilitaciju uz rad. Radom u Terapijskoj zajednici Zdravog grada , kao priznatoj metodi vanbolničkog liječenja ovisnika o alkoholu utvrđene su i objektivne pozitivne promjene u funkcionalnosti obitelji uključenih u liječenje i opća društvena adaptiranost (upitnicima ličnosti, profil indeksom emocija za ovisnike i članove obitelji, podaci iz strukturiranih intervjua s članovima obitelji).
Poboljšanje fizičkog i psihičkog zdravlja ovisnika i funkcionalnosti obitelji u odnosu na inicijalni status	Cilj rada s ovisnicima o alkoholu bio je podizanje razine njihove osobne funkcionalnosti i one čitave obitelji. Alkoholizam je bolest obitelji te se uspjeh može postići samo ako se i podržavajući članovi obitelj uključuje u liječenje. U porečkoj TZ za vanbolničko liječenje ovisnika o alkoholu korišteni su individualni, obiteljski i grupni savjetodavni/psihoterapijski pristup. Korisnici programa ostvarili su značajno veću funkcionalnost u obitelji i radnom okruženju. On ostvaruju apstinenciju, čak i u slučaju recidiva, značajne promjene u ponašanju, psihološkom i zdravstvenom statusu, postižu dulju ili trajnu apstinenciju te ukupno veću funkcionalnost u obitelji. Program usmjeren svakom korisniku sadrži ujednačen i standardizirani grupni pristup ali i individualiziran tretman u skladu s potrebama i kapacitetom samih korisnika-polaznika terapijske zajednice i čitave obitelji. Članovi terapijske zajednice razlikuju se u dužini vremena unutar kojega apstiniraju. U skladu s navedenim voditelji Terapijske zajednice su uz osmišljen dugoročni kontakt otpustili iz procesa liječenja jedan broj dugogodišnjih stabilnih apstinenata jer je to dio procesa liječenja, rehabilitacije i resocijalizacije u društvu. U tretman TZ uključuje

	se posljednjih godina sve veći broj mladih ovisnika u dobi od 35 do 40 godina. Stalnim procjenama prate se parametri napretka svakog pojedinca/obitelji (liječnički nalazi, psihologijski testovi, iskazi poslodavaca i dr. Metoda liječenja u Terapijskoj zajednici uključuje inicijalnu edukaciju svih članova obitelji o problemu alkoholizma te pred čitavu obitelj stavlja zadaću zajedničkog prevladavanja problema. Bračni partneri ovisnika, uključenih u program izvanbolničkog liječenja, također se uključuju u grupne i obiteljske tretmane jer predstavljaju nezaobilazan dio obiteljskog sistema. Podržavajući članovi bliski ovisniku nužno se i sami moraju mijenjati te predstavljaju značajan izvor podrške za ovisnika u procesu liječenja. Liječenje je znatno uspješnije, brže i bolje napreduje kada se u liječenje uključuje i partner/obitelj nego kada je u liječenju ovisnik o alkoholu-samac. Cilj je u potpunosti ostvaren. Korisnici programa uspostavljaju apstinenciju, mijenjaju životne navike, posjeduju znatno veću razinu znanja o problemu alkoholizma, uspostavljaju značajno bolje odnose u obitelji i radnom okruženju.
Povećanje radne efikasnosti	Pristup liječenja u Terapijskoj zajednici podrazumijeva liječenje uz rad u bolesnikovoj prirodnoj životnoj i radnoj sredini pa se smatra i najhumanijim pristupom ovom problemu. Ovisnici su sve češće upućeni od svojih rukovoditelja iz radnog okruženja. Stručni voditelji tada redovito izvještavaju radnu organizaciju o uključenosti ovisnika u tretman čime se postiže interakcija organizacije, stručnjaka u procesu liječenja i obitelji što ovisniku omogućava ujednačen pristup okruženja koji pospješuje liječenje. Nakon 5 godina liječeni ovisnici se otpuštaju iz TZ pri čemu se u svakom trenutku mogu vratiti na osnaživanje ako osjete potrebu, razlog za povratak ne mora biti recidiv.
Rad s grupama mladih čiji su roditelji korisnici i članovi programa Terapijske zajednice	Sa mladima se radi prema potrebi te temeljem procjene njihove spremnosti za uključivanje u rad. Poštuje se princip postupnosti i razvojne osjetljivosti te dobnih razlika. Cilj rada s mladima je njihovo osnaživanje u smislu podizanja razine znanja i informiranosti o problemu alkoholizma u njihovoj obitelji, smanjivanja razine njihovog osobnog rizika za ulazak u alkoholizam, smanjenje dječjeg stresa, agresije i ljutnje spram roditelja. Podučava ih se procesu donošenja odluka te jača u osobnim zdravim životnim izborima.
Educiranje voditelja i lokalnih timova	Voditelji Terapijske zajednice su tijekom godine održali timskih unutrašnjih supervizijskih sastanaka i analiza klijenata. Održavani su edukativni kontakti i vanjske supervizije s Kliničkom bolnicom sestara milosrdnica u Zagrebu, dr.sc. Zoran Zoričić, psihijatar- alkoholog te kontakti i edukacije u Kliničkom bolničkom centru Rijeka, odjel ovisnosti i odjelom psihijatrije OB Pula.
Susreti za druženje, poticanje, nagrađivanje, motiviranje	Tijekom godine organizirani su i motivacijski susreti za druženje, poticanje i nagrađivanje članova. Upriličena su događanja kao npr. podjela diploma najuspješnijim članovima za apstinenciju i to u Mjesecu borbe protiv ovisnosti 2018.

2. KORISNICI/E

struktura i broj korisnika – po dobi, spolu i drugim karakteristikama značajnim za projekt

ovisnici – populacija koja iskazuje problem

Struktura direktnih korisnika 2018.

Spol	Dob	Rizik	Broj korisnika
Muški	24-65	Populacija koja iskazuje problem	26
Ženski	24-65	Populacija koja iskazuje problem	5
Muški	24-65	Populacija u riziku	10
Ženski	24-65	Populacija u riziku	57
Ženski	65 i >	Populacija koja iskazuje problem	1
Muški	65 i >	Populacija koja iskazuje problem	2
UKUPNO DIREKTNIH KORISNIKA:			**110**

članovi obitelji – populacija u riziku	Direktnih 110 korisnika čine korisnici ovisnici o alkoholu (N=34) i korisnici u riziku, a to su članovi obitelji (supružnici, djeca..) koji u procesu liječenja daju podršku i polaze tretmane (N=68). **INDIREKTNI KORISNICI (obitelj, radno okruženje) 500**

3. Najveći uspjeh provedenog projekta
- U Zdravom gradu se uspješno realizira liječenje ovisnika u van bolničkim uvjetima s utvrđenim pozitivnim pomacima u liječenju ovisnika i obitelji u jednom od malobrojnih vanbolničkih programa u RH i to bez prekida od 1998. godine, - u programu se tijekom godina evidentiraju i epidemiološki prate podaci o uspješnim apstinentima, - realizira se rad s grupama djece liječenih ovisnika za koju se procjenjuje pojačan rizik kao doprinos rehabilitaciji obiteljskog sistema, - višegodišnja uspješna realizacija programa suzbijanja alkoholizma u lokalnoj zajednici te dostupnost i ekonomičnost programa, - senzibiliziranje zajednice na problem alkoholizma i rizik ranog pijenja i opijanja mladih kao jednog od najvećih javno zdravstvenih problema današnjice - povezivanje stručnjaka, poslodavaca, roditelja te važnih institucija (inspektorat, policija, ambulante obiteljske medicine, medicine rada ..) u suzbijanju problema alkoholizma u zajednici,

PROGRAM PREVENCIJE I IZVANBOLNIČKOG LIJEČENJA OVISNOSTI O DROGAMA

1. AKTIVNOSTI I REZULTATI	
AKTIVNOSTI	**REZULTATI**
Polazne osnove /ovisnost o drogama	Konzumiranje droge i ovisnosti prati ljudski rod od davnina što potvrđuju brojne povijesne činjenice. Još oko 5000. godine p. n. e zabilježeno je uzimanje opijuma o čemu postoje pisani tragovi. Danas su ovisnosti globalni problem posebno zapadnog svijeta jer je dostupnost sredstava ovisnosti velika , kakao legalnih sredstava ovisnosti (alkohola) tako i ilegalnih. Ljudi su tako oduvijek, do neke mjere, posezali za sredstvima ovisnosti u želji za drugačijim iskustvima te u bijegu od realnosti. Moderno vrijeme i razvoj zapadne civilizacije sa sobom nosi nove stilove i načine života, načine zabave, traži nove vidove izdržljivosti u ubrzanom ritmu života, nosi pozitivne stavove barem prema pojedinim vrstama drogama, materijalističku filozofiju života i promjenu sustava vrijednosti, zahtjeva takmičenje i izdržljivost, definitivno dominira hedonistička orijentacija prema životu u kojoj je važna ugoda, opuštanje, užitak na svaki način. Sve navedeno pridonosi vjerojatnosti da će adolescent posegnuti za nekim sredstvom ovisnosti. Iako je zlouporaba droga prisutna u svim dobnim skupinama, rizična skupina su ipak mladi tj. adolescentna dob. Mladima je dostupna prirodna droga, a posljednjih godina i vrlo opasne sintetske droge. Prevalencija korisnika droga kod mladih je dvostruko veća nego u općoj populaciji. U ovom životnom razdoblju javlja se jaka želja za eksperimentiranjem s drogom, a samopoštovanje je često nisko. Korisnici droge su često neinformirani o posljedicama ili nedovoljno svjesni zdravstvenih opasnosti. Motivi mladih osoba koji započinju s uzimanjem droge su mnogi i različiti: • radoznalost, • osjećaj manje vrijednosti i nedostatak samopoštovanja, • loše socijalne prilike u obitelji, • nedostatak roditeljske pažnje i ljubavi, • težnja za pripadnosti vršnjacima, • nesposobnost rješavanja konfliktnih situacije i sl. Pojavnost ovisnosti o drogama potrebno je u zajednici kontinuirano nadzirati , kontrolirati i pratiti na najmanje tri razine: prevencija, liječenje i resocijalizacija ovisnika,

	funkcioniranje sustava represije u cilju smanjenja dostupnosti (kontrola kriminalnog miljea i preprodavača droga u okruženju). Samo kontinuiranim i sustavnim radom na sva tri polja se ova globalna pojava , koja ima dugu povijest i brojne modifikacije u moderno vrijeme, može držati u kontroli. U zapadnoj civilizaciji u novo doba zastupljene su nove droge, posebice sintetske droge sa brojnim negativnim i opasnim posljedicima posebno u odnosu na mlade koji su često ne kritični.
Terapijski rad s ovisnicima o drogama i njihovim obiteljima u lokalnom okruženju	Porečki program realizira se godinama za područje Poreča, Poreštine i sjeverozapadne Istre. Jedan je od prvih gradskih Centara u RH osnovan s ciljem pružanja pomoći i potpore ovisnicima o drogama, kao kategoriji ozbiljnih bolesnika, često socijalno ugroženih , u najneposrednijem okruženju korištenjem lokalnih stručnih resursa. Ovisnici su specifična kategorija građana i bolesnika, često loših socioekonomskih prilika , no ponekad i visokog socioekonomskog statusa. Oni lošeg socijalnog statusa često nisu mobilni, bez stalnog vozila, nerijetko su u nekom od prekršaja i bez vozačke dozvole, lako im pada motivacija za liječenje i upadaju u recidive te ih je najlakše pridobiti u tretman koji je najbliži njihovu mjestu njihov života, rada, stanovanja. Takav tretman uvijek pruža najbolju zaštitu ove specifične skupine. Kada nisu u tretmanu ovisnici predstavljaju višestruki rizik za svaku zajednicu, pogotovo djecu i mlade koji u zajednici rastu. Program realiziraju partnerski: 1. ISTARSKI DOMOVI ZDRAVLJA, ISPOSTAVA POREČ , tercijarna razina liječenja u koju su uključeni stručni voditelj Centra dr. Ante Ivančić i statističarka Centra viša med. sestra Darinka jurcan, liječnici obiteljske medicine, HMP Ispostava Poreč, medicinske sestre IDZ – Ispostave Poreč; psihijatar ZZJZ IŽ u Poreču 1x mjesečno. 2. ZDRAVI GRAD POREČ – savjetovanje ovisnika i njihovih obitelji, psihoterapija, edukacija i realizacija sveobuhvatnih lokalnih preventivnih zaštitnih programa kroz gradski projekt „Zajedno protiv ovisnosti“ za grad Poreč i Poreštinu (realiziraju psiholozi, defektolozi i socijalni pedagozi Savjetovališta Zdravi grad Poreč i porečkih škola). Rad s ovisnicima o drogama i njihovim obiteljima realizira se kroz segmente: a) indiciranje zamjenske terapije i stabiliziranje lijekovima, b) praćenje pobola, prijenosa zaraznih bolesti i dr. relevantnih zdravstvenih pokazatelja c) individualna i obiteljska psihoterapija, d) prikupljanje epidemioloških podataka o pojavnosti ovisnosti na razini grada Poreča i sjeverozapadne Istre, e) savjetodavni rad s rizičnim skupinama (konzumenti lakih droga tkz. eksperimentatori) dovedeni od roditelja, upućeni od CZSS Poreč, ODO Pula i dr. U porečkom gradskom Centru se realizira liječenje ovisnika primjenjujući vanbolnički pristup u okviru kojeg zamjensku terapiju lijekovima indiciranu od strane liječnika te savjetovanja ovisnika i čitavih obitelji po potrebi pripreme za komune i bolničke oblike liječenja (detoksikacije). Najveći broj korisnika koji se jave i uključe u tretman ostaje u Centru i u konstantnom je kontaktu s terapeutima Centra (liječnicima, psiholozima, psihijatrom..). Značajno mijenjaju svoje ponašanje, preuzimaju odgovornost, uspostavljaju apstinenciju, većina pronalazi posao , usvajaju nove životne navike usmjerene zdravijem životu te se podiže razina funkcionalnosti čitavih obitelji. Radom Centra obuhvaćen je najveći broj ovisnika o opijatima s područja Poreštine i iz dijelova sjeverozapadne Istre. Centar predstavlja iznimnu mogućnost jer osigurava dostupnost stručne pomoći ovisnicima iz ovog dijela Istre (jer je prvi bliži centar županijska Služba za mentalno zdravlje pri ZZJZ IŽ u Puli). U suradnji s ZZJZ IŽ i pulskim centrom za mentalno zdravlje i liječenje ovisnosti u Poreču je jednom tjedno dostupan liječnik-psihijatar za rad s ovisnicima. Jedan od najvažnijih kriterija uspješnosti programa je zadržavanje na liječenju (retention rate), koji je u porečkom Centru izuzetno visok, godinama je od 80% prihvaćenih ovisnika na više. U Poreču se bilježi stagnacija i pad broja konzumenata teških droga (posebno

	heroinskih ovisnika) čemu su zasigurno doprinijeli univerzalni preventivni zaštitni programi koji se godinama realiziraju i unapređuju kao i lokalni program prihvata i liječenja ovisnika. Najveći problem predstavljaju marihuana, opasne i dostupne sintetske droge (posebice ljeti) te kokainska ovisnost koja postaje sredstvo stimulacije i nadvladavanja napora u populaciji situiranih, obrazovanih, eksponiranih i vrlo zaposlenih osoba.
Razvijanje senzibiliteta i odgovornosti lokalne zajednice za kontinuirano suzbijanje pojavnosti ovisnosti	Grad Poreč dugoročno osigurava uvjete za rad s ovisnicima o teškim drogama u vlastitom okruženju, podržava formiranje lokalnih stručnih timova te pruža podršku višegodišnjim istraživanjima kojima se prati pojavnost ovisnosti među djecom i mladima na području grada Poreča. Radom porečkog Centra razvija se i senzibilitet zajednice i stručnjaka za pomoć ovisnicima o drogama u okruženju, kao veoma osjetljivoj i ranjivoj skupini bolesnika, koji su prisutni i koji će u određenom broju uvijek biti zastupljeni jednako kao i druge ranjive skupine svake zajednice.
Multisektorsko povezivanje	Tijekom čitave godine ostvaruje se suradnja relevantnih ustanova u zajednici s Centrom za socijalnu skrb Poreč, IDZ, Službom za prevenciju i liječenje ovisnosti pri centru za mentalno zdravlje ZZJZ Istarske županije, porečkim školama i onima Poreštine, Županijskim sudom i ODO, prekršajnim sudom, predstavnicima komuna za liječenje ovisnika, Timom za zdravlje Istarske županije, Povjerenstvom za suzbijanje zlouporabe opojnih droga Istarske županije, Ministarstvom zdravstva, Vladinom komisijom za suzbijanje ovisnosti, hrvatskim stručnjacima iz oblasti prevencije i liječenja ovisnosti te drugim relevantnim ustanovama/udrugama na području RH.
„Zajedno protiv ovisnosti“ sveobuhvatni preventivni program za Grad Poreč *-Jačanje djece i mladih za zdrave životne izbore te zaštita rizičnih skupina-*	Centri se u Hrvatskoj osnivaju na način da bi trebali obuhvaćati preventivno djelovanje u zaštiti rasta i razvoja djece i mladih i liječenje ovisnika. Kako je većina Centara i službi za liječenje ovisnika u RH organizirana pri zdravstvenom sustavu , posljednjih godina pri ZZJZ RH i kako je problem ovisnosti kompleksan tako se iste službe bave dominantno liječenjem ovisnika (tercijarna/indicirana prevencija), a ne i preventivnim radom. Poreč je u ovom segmentu specifičan i jedinstven u odnosu na sve hrvatske gradove te se planirani preventivni ciljevi ostvaruju kroz posebno koncipiran, sveobuhvatni preventivni program u zajednici naziva „Zajedno protiv ovisnosti“. U cilju obuhvata krajnjih korisnika program je osmišljavan i realiziran kroz tri programska segmenta: -projekti za djecu i roditelje u vrtićima/školama, -edukativni projekti za odgajatelje/nastavnike , - projekti u zajednici (preventivne i humanitarne akcije, edukacije i jačanje mladih voditelja porečkih udruga, promocija kvalitetno organiziranog slobodnog vremena kroz sport i druge aktivnosti za kvalitetno slobodno vrijeme). Zbog opsežnosti programa isti se zasebno prikazuje u izvješću, a ne kao sastavni dio rada porečkog Centra za liječenje ovisnika.

2. KORISNICI/E

struktura i broj korisnika – po dobi, spolu i drugim karakteristikama značajnim za projekt

ovisnici – populacija koja iskazuje problem

članovi obitelji – populacija u riziku

Struktura direktnih korisnika 2018.

Spol	Dob	Rizik	Broj korisnika
muški	15-19	eksperimentatori	1
ženski	15-19	eksperimentatori	1
muški	20-24	eksperimentatori	5
Muški	25-29	ovisnici	18
ženski	25-29	ovisnica	1
muški	30-34	ovisnici	25
muški	35-39	ovisnici	33
ženski	35-39	ovisnice	10
muški	40 i >	ovisnici	49
ženski	40 i >	ovisnice	9

Muški	24-65	Populacija u riziku (obitelj)	47
Ženski	24-65	Populacija u riziku (obitelj)	130

UKUPNI BROJ DIREKTNIH KORISNIKA: 329

Direktnih 329 korisnika:
-ovisnici/e o drogi/ 152 osobe
-korisnici u riziku /članovi obitelji/ 177 osoba
(procesu liječenja daju podršku i polaze tretmane zajedno sa ovisnikom iz obitelji)

INDIREKTNIH KORISNIKA: 800

4. Najveći uspjeh provedenog projekta

1. uspješna realizacija programa liječenja ovisnika o teškim drogama u lokalnoj zajednici,dostupnost i ekonomičnost programa
2. dugogodišnja realizacija preventivnog zaštitnog programa „Zajedno protiv ovisnosti“ za Grad Poreč

PROGRAM „ZAJEDNO PROTIV OVISNOSTI“

1. AKTIVNOSTI I REZULTATI

AKTIVNOSTI	REZULTATI
Polazne osnove / mladi i rizik od ovisnosti	Mladi su ranjiva skupina posebno podložna rizicima i eksperimentiranju sa različitim sredstvima ovisnosti. Na eksperimentiranje sa sredstvima ovisnosti utječu brojni čimbenici: osobnost, dostupnost, nadzor i kontrola mladih od roditelja i drugih važnih odraslih, poštivanje zakonske regulative koja uređuje zaštitu mladih (npr. zabrana točenja i prodaje alkohola mlađima od 18 godina), zatim univerzalne i selektivne preventivne mjere (edukacije djece, roditelja, trenera, voditelja udruga, odgajatelja i učitelja…), uhodan sustav prihvata, liječenja i rehabilitacije ovisnika, uhodan sustav nadzora od nadležnih represivnih institucija, kontrola marketinga i oglašavanja sredstava ovisnosti putem medija (npr. alkohol), plakata na javnim prostorima.. koje potiču identificiranje sa idolima (glumci i sportaši u reklamama), učenje po modelu u roditeljskom domu i drugo. Eksperimentiranju sa lakim drogama ili ovisnosti o teškim drogama uvijek prethodi pušenje i eksperimentiranje sa alkoholom. Naravno, ne postaju ovisnicima sva djeca koja eksperimentiraju sa cigaretama i alkoholom, štoviše najveći broj njih nikad ni ne proba droge. No, ako ozbiljno posrnu mladi su u posebnom riziku od opasnih posljedica konzumiranja sredstava ovisnosti. Zlouporaba droga prisutna je u svim dobnim skupinama ali najrizičnija skupina su dobno razvojno mladi. Prevalencija korisnika droge kod mladih je dvostruko veća nego u općoj populaciji. U ovom životnom razdoblju javlja se jaka želja za eksperimentiranjem s drogom, a samopoštovanje je često nisko. Korisnici droge su često neinformirani o posljedicama ili nedovoljno svjesni zdravstvenih opasnosti. Motivi mladih osoba koji započinju s uzimanjem droge su mnogi i različiti: struktura osobnosti, radoznalost, osjećaj manje vrijednosti i nedostatak samopoštovanja, loše socijalne prilike u obitelji, nedostatak roditeljske pažnje i ljubavi, težnja za pripadnosti vršnjacima, nesposobnost rješavanja konfliktnih situacije i sl. U novijim EU istraživanjima 61% mladih kaže da bi voljeli informacije o drogama tražiti putem Interneta što bi mogao biti put koji će se kontrolirano koristiti u informiranju mladih od profesionalaca. 46% izjavljuje da je doznalo mnogo iz vođenih kampanja, a 39% da su im upečatljivi bili preventivni programi u školama. Posljednjih dvadesetak godina diljem Europe, a unatrag nekoliko godina i u Hrvatskoj, bilježise rapidan porast novih psihoaktivnih tvari koje se ne nalaze na popisu UN-ove Jedinstvene konvencije o opojnim drogama iz 1961. godine niti UN-ove Konvencije o psihotropnim tvarima iz 1971. godine, a koje mogu predstavljati javno-zdravstvene rizike poput već zabranjenih tvari (Council of the European Union, 2005; Jerković, 2016).

	Razumijevanje složenosti procesa kojim određeni društveni problem postaje javnom politikom zahtijeva shvaćanje konteksta unutar kojeg je potrebno kreirati javne politike i opće društveni kontekst u smjeru zaštite. Prepoznavanje ovog problema sa stanovišta uključivanja različitih dionika omogućava oblikovanje javne politike koja ima zaštitni učinak na stanovništvo. Problem novih psihoaktivnih tvari u Republici Hrvatskoj niz godina nije bio prepoznat kao problem javnih politika, budući da se tijekom 2000-tih kod nas bilježi tek sporadična identifikacija novih psihoaktivnih spojeva. Ipak, istraživanja uporabe sredstava ovisnosti u različitim ciljanim skupinama posljednjih godina ukazuju na prisutnost i konzumiranje ovih tvari. Primjerice, drugo Istraživanje zlouporabe droga u općoj populaciji Republike Hrvatske, koje je provedeno na reprezentativnom uzorku građana Republike Hrvatske u dobi između 15 i 64 godine (N=4 992), pokazalo je kako je životna prevalencija uzimanja bilo koje nove psihoaktivne tvari među osobama u dobi 15-64 godine 2,7%, dok je među osobama u dobi 15-34 nešto viša i iznosi 5,4%. (Glavak Tkalić, Miletić i Maričić, 2016). Flash Eurobarometar, istraživanje o mladima i drogama koje je provedeno u lipnju 2014. godine među 13 128 građana Europske unije starosti između 15 i 24 godine. Istraživanje je pokazalo kako je u Europskoj uniji 8% sudionika u dobi od 15 do 24 godine konzumiralo neku novu psihoaktivnu tvar, dok je isto učinilo 7% sudionika u Republici Hrvatskoj (European Commission, 2014). Nove psihoaktivne tvari dostupne su i među studentima visokoškolskih institucija. Istraživanje provedeno na kvotnom uzorku (s obzirom na spol i područje studiranja) od 438 studenata (37,9% mladića i 62,1% djevojaka) prve i druge godine preddiplomskih studija kojima je 2014./2015. odobren smještaj u studenska naselja Sveučilišta u Zagrebu je pokazalo kako je 3% sudionika barem jednom u životu konzumiralo sintetske kanabinoide, pri čemu nije utvrđena statistički značajna razlika po spolu (Jerković, 2015). Najnoviji rezultati ESPAD istraživanja koje je provedeno među šesnaestogodišnjacima u 35 europskih zemalja pokazuju kako se učenici u Hrvatskoj (N=2 558) nalaze iznad europskog prosjeka u konzumiranju novih psihoaktivnih tvari: čak 7% sudionika navodi kako je barem jednom u životu probalo nove psihoaktivne tvari (Kraus i sur., 2016). Nove psihoaktivne tvari u Hrvatskoj se još uvijek konzumiraju „rekreativno“. Ipak, iako je riječ o relativno niskim prevalencijama uporabe, potencijalni javno-zdravstveni rizici povezani s njihovom konzumacijom nisu zanemarivi, osobito kada se uzme u obzir nedovoljno poznavanje djelovanja ovih tvari. Prof. dr. Petar Bezinović, psiholog i akademski stručnjak po treći puta je proveo istraživanje naziva *Analiza rizičnih ponašanja i konzumacija opojnih sredstava kod učenika osnovnih i srednjih škola u Istarskoj županiji 2017./2018. Praćenje konzumacije sredstava ovisnosti, ostalih rizičnih ponašanja i mentalnog zdravlja djece i mladih u Istarskoj županiji.* Svrha istraživanja je bila praćenje konzumacije sredstava ovisnosti, ostalih rizičnih ponašanja i mentalnog zdravlja djece i mladih u Istarskoj županiji. Cilj je bio prikupiti podatke koji se mogu koristiti za unapređivanje preventivnih programa i skrbi za mentalno zdravlje djece i mladih. Sudionici su bili **u**čenici sedmih i osmih razreda osnovnih škola - 33 škole, ukupno 620 učenika (53,4% djevojaka i 46,6% mladića te učenici svih razreda srednjih škola - 21 škola, ukupno 1.205 učenika (53,4% djevojaka i 46,6% mladića). S obzirom na obrazovni program uključeni su učenici gimnazija (32,9%), četverogodišnjih strukovnih škola (52,4%) i trogodišnjih strukovnih škola (14,7%). Dobiveni rezultati generalno ukazuju na smanjenje konzumacije cigareta i alkoholnih pića, kao i droga u odnosu na prethodno istraživanje iz 2013. godine u Istri. Eksperimentiranje sa sredstvima ovisnosti na razini srednje škole i dalje je direktno vezano uz markiranje (bježanje) sa nastave te je namjerno izbjegavanje nastave ozbiljan znak i prediktor rizičnih ponašanja, odnosno eksperimentiranja sa sredstvima ovisnosti. S druge strane rezultati ukazuju na prisutne simptome depresije kod djece i mladih koji su u porastu. Ovaj podatak je više faktorski uvjetovan, a ne samo jednim čimbenikom. No, istraživanje je pokazalo vrlo zanimljiv podatak i to da je zadovoljstvo školom bitan preventivni zaštitni faktor za razvoj depresije, odnosno što je dijete zadovoljnije školom i što se bolje osjeća u školi manje su izraženi depresivni simptomi. Kao osobiti problem u ovom istraživanju pokazalo se korištenje smartfona (pametnih telefona) te je dobiveno da čak 48% djevojaka i 30% mladića

	srednjoškolaca koristi smartfon više od 4 sata dnevno te 24% djevojčica i 15% dječaka OŠ-a. Moderna djeca i u školi i van škole, u krugu prijatelja i obitelji, sve više vremena dnevno provode na smartfonima, u socijalnoj izolaciji te u virtualnom svijetu u kojemu zapravo na kraju ostaju osamljena i bez pravih socijalnih kontakata. Prof. Bezinović ističe kako je najveći izazov za sadašnjost i budućnost kako kod mladih oblikovati pozitivne vrijednosti, kako ih odgajati i prilagođavati obrazovanje potrebama ove nove generacije - kako razumjeti i poštovati njihov svijet, a istovremeno zadržati kontakt, podržavajuće okruženje i empatiju u školama, poticati kreativno učenje i funkcionalno znanje za zanimanja koja tek dolaze u svijetu vrtoglavo brzih promjena. Njegovati odnose u školi koji čuvaju dječje mentalno zdravlje, zdrav rast i razvoj čitavih generacija izazov je za svaku školu i svako mikro okruženje jer često mali i hrabri pomaci mijenjaju svijet. Stoga su zaštitne javne politike od europskog do pojedinačnog državnog konteksta te na razini regionalnog opredjeljenja i onog u JLS presudno značajne za prepoznavanje problema te uspostavljanje, razvoj i provedbu politike za rješavanje problema s kojima se zajednica suočava. Porečki program „Zajedno protiv ovisnosti“ upravo nastoji zahvatiti kompleksnost problema rizičnih ponašanja i eksperimentiranja sa sredstvima ovisnosti kao i nove trendove u razvoju ovisnosti (ovisnost o tehnologiji) potičući razvoj javne politike na razini zajednice koja omogućava praćenje i djelovanje nad standardima zajednice u smjeru osiguravanja zdravih životnih izbora i zaštitnih programa dostupnih u okruženju.
Program „Zajedno protiv ovisnosti“ -osmišljavanje i kontinuitet provođenja lokalnih preventivnih programa Grada Poreča	Dokazi diljem svijeta pokazuju da je ulaganje u prevenciju i realizacija univerzalnih preventivnih programa koja nudi zaštitu kroz veliki generacijski obuhvat svih mladih u zajednici najisplativija investicija dugoročno. Zato je osmišljavanje i realizacija preventivnih programa porečka vizija i misija već čitav niz godina. U programu „ZAJEDNO PROTIV OVISNOSTI“ 2018. kroz radionice, edukacije, rad u grupama za osobni rast i razvoj, kroz preventivne mini projekte, velike generacijske obuhvate, uključivanje važnih odraslih te kroz socijalne i preventivne akcije obuhvaćeno je više tisuća osoba (djeca, mladi, roditelji, odgajatelji, učitelji, voditelji udruge i klubovi Poreča). Npr. samo u program Mjeseca borbe protiv ovisnosti se na različite načine uključuju svi razredni odjeli porečkih osnovno školaca sa svojim razrednicima kao i velik broj roditelja u projekt MOJ IZBOR JE ZDRAV ŽIVOT! Povjerenstvo „Zajedno protiv ovisnosti“ čine predstavnici svih relevantnih ustanova te organizacija u zajednici koje na različite načine brinu o zdravlju građana u zajednici (predstavnici vrtića i škola, CZSS Poreč, Zdravog grada, policije, Doma zdravlja, Grada Poreča, vijeća za komunalnu prevenciju, civilnog sektora i dr.). Povjerenstvo svojim radom na razini zajednice formira socijalnu mrežu podrške povezujući suradničkim i partnerskim odnosima i druge sudionike društvenog života zajednice, uključujući i građane. Multiresorno povezivanje i stvaranje sigurnijeg okruženja za život, rad , učenje u našoj zajednici odražava razvoj visoke razine svijesti o društvenoj odgovornosti za zdravlje. Povezivanje i koordinaciju, stvaranje inkluzivnog mjesta za život svakom čovjeku, kreiranje brojnih diskretnih zaštitnih programa za djecu, mlade i odrasle u našoj zajednici koordinira projektni ured Zdravog grada. Tako način realizacije projekta Zdravi grad u Poreču, prema idejama i postavkama SZO, istinski pokazuje snažan utjecaj projekta na način života i kvalitetu života naše zajednice. Aktivnostima i projektima u okviru ovog sveobuhvatnog programa prevencije realiziraju se opsežne kontinuirane preventivne intervencije koje imaju zaštitni učinak u zajednici za rast i razvoj djece i mladih u gradu te snažno determiniraju zdraviji rast i razvoj mladih u okruženju. U okviru programa neprestano se potiču i prate istraživanja te podaci koji na području eksperimentiranja s ovisnostima definiraju europski kontekst kojemu RH, Istra i naša zajednica kulturološki i teritorijalno pripadaju.
NEPOSREDNI RAD S RODITELJIMA i DJECOM u vrtićima,	<u>Realizirani programi/projekti</u> univerzalne prevencije: -OBITELJ KAO SREDIŠTE EMOCIJA, IZAZOVI OBITELJSKOG ODGOJA, projektI u vrtićima, školama, zajednici; -BITI PRIJATELJ, program u Vrtiću Radost Poreč

školama, u zajednici	-POLAZAK U PRVI RAZRD – priprema roditelja za podršku djetetu pri polasku u školu radi jačanja dječjeg samopouzdanja i prevencije školskog neuspjeha. -OBITELJ U ŠKOLI – ŠKOLA U OBITELJI projekt u OŠ Poreč (skup osmišljenih aktivnosti i projekata posvećenih jačanju suradnje škole i obitelji,), svi razredni odjeli uz koordinaciju stručne službe škole ; - PARTNERSTVO - ŠKOLA - ZAJEDNICA (projekt za roditelje usmjeren jačanju roditeljske kompetencije za uspješniji i sigurniji odgoj djece te za prepoznavanje rizičnog ponašanja u osjetljivim razvojnim periodima, rad timova škola i Zdravog grada s roditeljima, tematska roditeljska vijeća , nastavnička vijeća i roditeljski sastanci, uključivanje roditelja kao resursa u rad škola i tematske sastanke), partnerstvo zdravog grada i OŠ-a; - RASPLESANI RAZREDI – osnaživanje djece kroz ples (porečki autorski preventivni projekt , generacijski obuhvat i edukacija svih porečkih 7. i 8. r. 10 godina uzastopno te prema interesu srednje škole. - NE NASILJE U MALOLJETNIČKIM VEZAMA – rad sa srednjoškolcima usmjeren prepoznavanju emocionalnog i drugog nasilja u partnerskim vezama (2. i 3. razredi), -SAMOPOŠTOVANJE (Tko sam ja?) i KOMUNIKACIJA, radionice za porečke srednjoškolce 1. i 2. razreda kojima se jačaju osobne kompetencije i socijalne vještine, -JA U OGLEDALU?, radionice za prevenciju poremećaja hranejnja u srednjoškolskoj generaciji (2. razredi), -MUZIKOTERAPIJA, radionice za osnovno školce i srednjoškolce usmjerene kanaliziranju emocija i smanjenju stresa. -PREVENCIJA VIDEO MEDIJSKOG NASILJA I ELEKTRONIČKE OVISNOSTI (za djecu i roditelje, timovi Zdravog grada u suradnji s PP Poreč i IŽ); –RANO PIJENJE MLADIH– Gdje griješimo? I program „Imam Stav"! (programi, predavanja, radionice usmjereni učiteljima, roditeljima i učenicima osnovnih i srednjih škola u cilju prevencije ranog pijenja te podizanju svijesti o značaju nadzora u provođenju zakonske regulative zabrane točenja i prodaje alkoholnih pića maloljetnicima), suradnja škola, Zdravog grada i ERF-a Zagreb; -PREVENCIJA OVISNOSTI O DROGAMA I MJESEC BORBE PROTIV OVISNOSTI Posebno se intenzivno i sveobuhvatno svake godine obilježi Mjesec borbe protiv ovisnosti (MBO) od 15.11. do 15.12. pa je tako bilo i u 2018. u godini. Aktivnosti i programi osmišljeni u MBO predstavlja krunu cjelogodišnjih preventivnih aktivnosti koje se u Poreču realiziraju kao lokalni zaštitni nad standard usmjeren djeci, mladima, roditeljima i drugim važnim odraslima u okruženju djece (odgajatelji, nastavnici, treneri, voditelji udruga …i dr.) Projekti u 2018.: Radionice i tribine – *Odrasti neovisan* za učenike porečkih osnovnih škola, *Alkohol i rizici opijanja* za srednjoškolce, *Posljedice opijanja* za osnovno i srednjoškolce, Cyberbullying za osnovno i srednjoškolce, Alkohol i promet za srednjoškolce, Moje s*amopouzdanje* za srednjoškolce, *Zauzmi stav, odrasti neovisan* za osnovne škole, Rješavanje problema za osnovne škole, Akcija za osnovne škole *Zlatna pravila zdravog odrastanja*, kampanja „*1000 dopisnica na 1000 adresa*", za sve osnovnoškolce projekt *„MOJ IZBOR JE ZDRAV ŽIVOT",* serija predavanja za roditelje *Odgojni stil i razvoj identiteta, Sigurnost na internetu, Djeca s licima koja sjaje; predavanje za porečke stručne timove Muzikoterapija i ovisnosti,* tematsko nastavničko vijeće za nastavnike porečkih osnovnih i srednjih škola te prezentacija rezultata ankete *Analiza rizičnih ponašanja i konzumacija opojnih sredstava kod učenika osnovnih i srednjih škola u Istarskoj županiji 2017./2018.* Obilježavanje obljetnice *„24 godine porečke terapijske zajednice za liječenje ovisnosti o alkoholu"* s dodjelom diploma uspješnim apstinentima. U MBO realizirane tematske radio emisije: Podrška važnih odraslih, Razgovori-mladi i stručnjaci!; Samoizražavanjer i samopoštovanje!; Mediji i /ili ja!, Gameri; Uspjesti i razvoj porečkih programa za prevenciju i liječenje ovisnosti! <u>Realizirani programi/projekti</u> selektivne prevencije za pojedince/obitelji u riziku: -PRIHVAT MLADIH PO POSEBNOJ OBVEZI OPĆINSKOG SUDA I DRŽAVNOG ODVJETNIŠTVA u Savjetovalištu Zdravog grada - PRIHVAT RODITELJA kojima su izrečene mjere zanemarivanja djece u odgoju ili

	obveza rada na međusobnom odnosu u cilju adekvatne skrbi za dijete/djecu (osiguravanje individualnog i obiteljskog savjetovanja mladima / roditeljima Poreča kojima su izrečene mjere nadležnih institucija za uključivanje u savjetovalište) , prihvatom se osigurava potpora državnim institucijama u radu sa rizičnim skupinama mladih i odraslih; -SAVJETODAVNO TERAPIJSKI RAD S MLADIM EKSPERIMENTATORIMA i obiteljima; -PREVENCIJA NASILJA , rad sa žrtvama nasilja, koordinirani razvoj psihosocijalnog tretmana ovisnika o drogama, promocija ne nasilja u mladenačkim vezama. Nositelj: Zdravi grad Poreč
EDUKACIJA ODGAJATELJA, UČITELJA I DRUGIH STRUČNJAKA za preventivni rad s djecom	<u>Edukacije učitelja:</u> PROJEKT PATHS – edukacija učitelja za podršku socio emocionalnom učenju djece od 1.-4. razreda OŠ Poreč /OŠ Finida, program je postao model za realizaciju socio-emocionalnog učenja u Istri i RH za škole koje su ga implementirale kao zaštitni preventivni program; program potiče pro socijalno ponašanje, nenasilno rješavanje sukoba, kontrolu i kanaliziranje emocija, doprinosi jačanju samopouzdanja i djtetove kompetencije u socijalnim odnosim as okolinom. Nositelji za Poreč su stručnjaci OŠ Poreč – psihologinja Gordana Vorkapić Jugovac, pedagoginje škole Suzana Uzelac i Snježana Tičak Bažlaž te učiteljice razredne nastave u suradnji sa Zdravim gradom. RA-RA (Radosno rastem) PROJEKT – projekt socio-emocionalnog učenja u vrtiću RADOST Poreč. U 2018. započelo je uvođenje RA RA programa socio-emocionalnog učenja u porečki vrtić RADOST (sve predškolske grupe). Program je uz suglasnost ustanove i roditelja proveden, implementiran i evaluiran te s enastavlja dalje.Voditeljica: psihologinja, Gordana Vorkapić Jugovac -MOBILNI TIM Centra za rehabilitaciju Veruda -Pula, održavanje stalnog kontakta sa stručnjacima Centra, edukacija za stručne suradnike škola Poreštine, Zdravog grada i dr. Jačanje uloge mobilnog tima u praćenju i suradnji sa školama kao potpora djeci s razvojnim teškoćama uključenim u školski sustav. Suradnja: škola, Zdravog grada i stručnog tima Dnevnog centra za rehabilitaciju Veruda iz Pule. -KVALITETNA ŠKOLA – nastavak realizacije i implementacije stručnih tema koje su usmjerene smanjenju učiteljskog stresa i boljem nošenju sa problemima ponašanja mladih modernog vremena. Projekt je baziran na izgradnji odnosa povjerenja, unapređenje i dostojanstvene ravnopravnosti učitelja i djece koji odnos potiče učenje, suradnju i stvara školsko okruženje toplim i prijateljskim okruženjem za učenje i rad.

2. KORISNICI/E	
strukturu korisnika/ca - po dobi, spolu i drugim osobinama značajnim za projekt	Korisnici program su svih dobnih skupina i oba spola s posebnim naglaskom na podršku zdravom rastu i razvoju djece i mladih te osnaživanje važnih odraslih u njihovu neposrednom okruženju (roditelja, odgajatelja, učitelja…) koji mogu i trebaju predstavljati prvi i najvažniji krug podrške za zdrav rast i razvoj. ●Programi i projekti univerzalne i selektivne prevencije te ranih intervencija realizirao se je u suradnji te kroz porečke ustanove (vrtiće i škole) jer osiguravaju najveći, generacijski, obuhvat djece, mladih i njihovih obitelji te putem osmišljenih programa u lokalnoj zajednici («Zdravi grad», mladi volonteri, interesne radionice , predavanja, projekti i drugi gradske zaštitne intervencije). ●Korisnici programa su: djeca i mladi u zajednici, njihovi roditelji i članovi šire obitelji, drugi važni odrasli u životu djece (odgajatelji, nastavnici, stručne službe, stručni timovi grada, mladi voditelji u udrugama, sportskim klubovima…), građani volonteri. Kroz škole se ostvaruju generacijski godišnji preventivni obuhvati djece i mladih ali i roditelja što je najveća prednost u osmišljavanju zaštite

	prema djeci i mladima u našoj zajednici. Ukupni broj direktnih korisnika programa u 2018. brojao je više tisuća osoba u svim opisanim aktivnostima (učenici svih škola, djece iz vrtića, roditelji, odgajatelji, nastavnici, treneri…i dr.)

4. Najveći uspjeh provedenog projekta

-Umrežavanje projektnog ureda Zdravi grad Poreč, Grada Poreča i svih relevantnih ustanova, civilnog sektora i samih građana, oslanjanje na akademske spoznaje i akademsku zajednicu RH značajno doprinosi jačanju zaštitnih čimbenika u našoj zajednici, razvoju javne politike podrške i metodologije za rješavanje problema i modernih izazova u zajednici.
-formiranje socijalne kohezije i socijalno inkluzivnog okruženja, osjetljivost za svakog stanovnika i stvaranje kvalitetnog okruženja za život u svim sferama (socijalna, odgojna, zdravstvena, ekološka..).
-Realizacijom ovog kompleksnog sveobuhvatnog programa direktno se doprinosi afirmaciji zdravih životnih izbora te se stvaraju zaštitni mehanizmi za rast i razvoj djece i mladih u zajednici. Uspjehu i specifičnosti ovog sveobuhvatnog programa posebice doprinosi povezivanje svih porečkih vrtića i škola, Centra za socijalnu skrb, policije, Prekršajnog suda, IDZ-Ispostava Poreč, ZZJZ IŽ te civilnog sektora.
-Kontinuirana realizacija sveobuhvatnog programa prevencije „Zajedno protiv ovisnosti“ za Grad Poreč odvija se bez prekida od 2000. godine.

PRIKAZ IZVORA FINANCIRANJA U 2018. GODINI

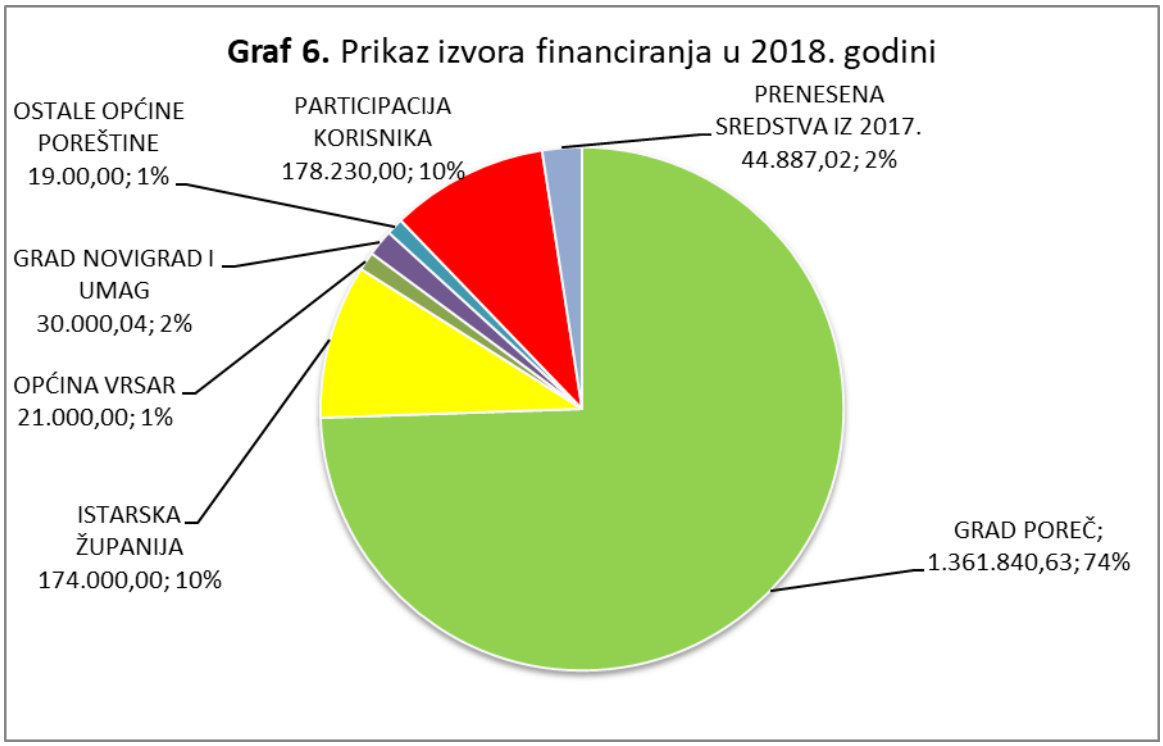

Centar za pružanje usluga u zajednici Zdravi grad Poreč-Parenzo je i u 2018. nastavio ostvarivati prihode kandidiranjem psiho socijalnih i zdravstveno ekoloških programa na natječaje i javne pozive za financiranje programa iz svog djelokruga rada. Ustanovi je osnivač Grad Poreč-Parenzo, ima status proračunskog korisnika te najveći udio sredstava ostvaruje iz Proračuna Grada Poreča-Parenzo (u 2018. ukupno 74% sredstava).
U 2018. ustanova je ostvarila ukupni prihod u visini od **1.828.957,69 kn .**
Vlastita sredstava su ostvarena od participacija dijela korisnika, uvijek po istom principu i pravilima ustanove uz suglasnost osnivača. Participiraju snose (u visini < od 1/3 cijene usluge) isključivo radno aktivni stanovnici našeg grada koji nisu socijalno ugroženi po niti jednom kriteriju (Centra za socijalnu skrb Poreč i/ili Odluke o socijalnoj skrbi Grada Poreča-Parenzo) te po kriterijima ranjivosti koje definiraju etički kodeksi pomagačkih struka.
Pripadnici najranjivijih skupina (stanovnici Poreča) sve usluge koriste besplatno odnosno na teret Grada Poreča-Parenzo (socio-ekonomski ugroženi pojedinci i obitelji sa niskim primanjima, osobe sa 80 -100% invaliditetom, teško bolesni od neizlječivih bolesti, svi stariji od 65 godina, obitelji koje trebaju krizne intervencije i/ili prolaze iznimno teška tugovanja –smrt djeteta, smrt mladog roditelja male djece i sl., jedno roditeljske obitelji i dr. osobe u procijenjeno iznimno teškim situacijama koje trebaju pomoć i podršku).
Navedeno pokazuje da Grad Poreč-Parenzo kroz projekt Zdravi grad, sukladno temeljnim postavkama SZO, praćenjem rizika na nacionalnoj razini te temeljem regionalnih i lokalnih prioriteta za zdravlje i socijalnu sigurnost ostvaruje vlastiti lokalni nad standard za zdravlje te iskazuje lokalnu spremnost i osjetljivost za skrb o zdravlju i kvaliteti života svih stanovnika Poreča.

Izvješće izradila ravnateljica
Nataša Basanić Čuš, v.r.
psihologinja – psihoterapeutkinja ECP

Financijsko izvješće izradila:
Ljiljana Bernaca, v.r.
poslovna tajnica

Izvješće grafički uredila
Emina Nezirević, v.r.
psihologinja-vježbenica

Izvješće je prihvatilo UV-e ustanove na sjednici od 27.06.2019. te Osnivač na sjednici Gradskog vijeća Grada Poreča-Parenzo od 26.09.2019.